Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 2784

NGÀY THỨ BẢY 28 JUIN 1924

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 473

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)
Một năm. .	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomption à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . . 0 $ 20 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 10 la ligne

Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Tây-học ở nước ta sau này

Chẳng cần phải nói thì ai cũng biết việc học ở nước ta — trừ việc học sơ-đẳng là cái nền giáo-dục phổ-thông thì phải nên lấy quốc-văn làm gốc không kể — từ bậc trung-học trở lên, thế nào cũng phải theo về tây-học là một cái học-thuật rất lương-hảo, rất hoàn-bị, đã có hiệu-nghiệm rõ ràng, đã từng làm cho bao nhiêu dân-tộc, bao nhiêu quốc gia đứng vào cái hạng môn-đồ, đều được nhờ đấy mà trở nên dân giàu nước thịnh. Không nói đâu xa, nói ngay như Nhật-bản với Trung-hoa là những nước cũng đồng một văn-hóa đồng một học thuật với nước ta ở bên phương đông này mấy ngàn năm nay, mà đến nay vì phong-hội đổi thay, sự cơ bách-xúc-cũng đều phải khuynh-hướng cả về một đường tây-học là cái học cường dân phú quốc của Âu-châu; đối với tình thế nước ta bây giờ, thì cái học-thuật ấy lại là cái học-thuật cần thiết cho người mình hơn nữa; tinh-cờ vì cái cuộc biến thiên trong lịch sử mà nước Đại-pháp sang đặt bảo-hộ ở nước ta, nước Đại-pháp thì chính là một nước tiên-tiến nhất về cái học-thuật Thái-tây; một dân bé dưới với một dân bé trên thì về đường học-vấn tư-tưởng quan-cảm tất mau chóng, mà khuôn mẫu lại sẵn-sàng, cái khuynh-hướng, về tây-học của người mình quả có phần mạnh lắm.

Cả nước đổ xô cả vào một cái học-thuật mới ấy mà nếu cái học lại là cái học dở-dang dang-dở, không đến chốn đến nơi, thì trong nước còn mong gì có nhân tài, còn sao gọi được là có giáo dục, chẳng kéo thành ra cái họ: « con khướu con vẹt » nói được ba tiếng mép, dịch được lá đơn xoàng, tạm đủ cái tư-cách làm hộ máy chạy việc ở các sở các tòa, không còn có cái gì só-đá: về sự học nữa. Thử nghĩ cái học-thuật của một dân một nước mà thô thiển thấp hèn đến như vậy, thì cái trình-độ một dân một nước ấy sẽ ra thế nào? Dân có mong có ngày nào giàu, mà nước có mong có ngày nào thịnh được không.

Chính-phủ bảo-hộ lúc bằng đầu mới nhận lấy cái quyền giáo dục ở xứ ta, vì những công việc chính-trị còn nhiều nỗi bối beng chưa có thì giờ rảnh mà chấn-hưng học-vụ được; và lại về lúc ấy cái nền học cũ của mình chưa đổ nát hẳn, người trong nước chưa có một cái khuynh-hướng chung về học mới nên chưa có thể ban-bố ngay cho cái giáo-dục hoàn-toàn. Nay công việc chính-trị đã thu-thúc đâu đấy xong rồi, mà nhân-tâm trong nước cũng đã khuynh-hướng nhất-trí cả về học mới rồi; chính-phủ Bảo-hộ xét cái tình thế hiện thời, theo cái chí nguyện dân ta, không có lẽ không đem cái giáo-dục hoàn-toàn mà ban-bố cho dân ta được. Theo như cái chương trình cải-cách việc học của quan Toàn-quyền Varenne dự định thì về bậc trung-học, ngoài những trường tư-lài tây, bọn thiếu-niên Việt-Nam ta cũng được cùng với bọn thiếu-niên qui-quốc cùng chịu một cái học-khóa như nhau, trường trung-học bản-xứ cũng sẽ lại đổi lại chương-trình học cao hơn, cho có được cái trình-độ học ngang bằng với các trường trung-học bên Pháp, về bậc cao-đẳng chuyên-môn học thì ngoài các ban học chuyên-môn ở trường cao-đẳng Đông-pháp, hiện về ban y-học đã nâng cao cái trình-độ học cho có thể cũng tài lấy được bằng tiến-sĩ y-khoa, sau này về ban pháp-chính sẽ cũng học đến thi lấy bằng cử-nhân luật khoa, về ban sư-phạm sẽ cũng học đến thi lấy bằng cử nhân văn khoa được. Nếu cái chương-trình cải-cách việc học mà chính-đốn lại như thế, thì tây học ở nước ta sau này không đến nỗi quá thô thiển thấp hèn như trước, mà người mình theo tây-học cũng tạm gọi là có được một cái giáo-dục hoàn-toàn vậy.

Song ta thấy việc học chính-đốn như thế mà ta mừng là không phải như thói thường nông nổi, mừng vì sẽ lấy được cái văn-bằng ưu-đẳng, sẽ chiếm được những lộc-vị cao hơn mà thôi đâu; nếu cái học-thuật mới bây giờ là cái học-thuật Thái-á mà ta sao nước hãm-hở, lại chỉ có đến thế là cực-điểm rồi, thì tưởng cũng không lấy gì làm quí giá cho lắm, tưởng cũng không đáng cho ta ao-ước hăm-hở quá như thế; ta mừng là mừng vì cái trình-độ học cao lên, mong ra bọn thiếu niên ta sau này theo đòi cái học-thuật ấy mà chịu cố công cùng sức, học cho tới nơi tới chốn, thu thái được hết cái tinh-túy trong cái học-thuật Thái tây, cái cây tân-học ở cõi đất Việt-Nam mình sẽ không tỏ ra những cái quả đắng là cái văn-minh vỏ, cái bình-đẳng láo, cái tự do càn, mà bói ra được những cái quả tốt ngon lành là một số khá đông những nhà văn-học đại tài, pháp luật danh gia, thực-nghiệp chuyên-môn như người Đại-pháp. Được hay không? là trông ở cái chí-hướng học, cái công-phu học của bọn thiếu niên ta đó.

T.

Việc Thế-giới

(TIẾP THEO)

Ngày 25 Juin 1926

Việc nước Pháp

Tại Hàn lâm viện

Viện Hàn lâm Pháp đã phát một giải thưởng đặc-biệt là 15.000 francs cho M. Georges Courtelines, giải thưởng văn-chương cho M. Gilbert Dervoisin, và giải thưởng tiểu-thuyết cho M. Francois Mauras.

Một cuộc đi xe đạp

Trong đoạn đường từ Metz đến Dunkerque, M. Van Siembrouck được thứ ba, đến tàu hết cả thì lên thứ nhất.

Nước Pháp với Hoa kỳ

Hoa-kỳ có ý giục giã cho nước Pháp mau chuẩn ngay bản giao-ước Bérenger-Mellon, nhưng về việc ấy dư-luận vẫn còn do dự. Trước tháng Octobre, ủy nghị-viện chưa có thể bàn được.

Việc nước Anh

Hội liên-hiệp quốc-tế của thợ mỏ định hết sức vận-động để ngăn cản việc tải than ngoại quốc vào nước Anh. Tuy vậy chính-phủ vẫn công-bố rằng cái tình thế ngày nay không có điều gì đáng ngại cả.

Tại cuộc thi *tennis* quốc-tế ở Wimbledon, Miles Stranee Longlen, và Viasto bị thua Mmes Ryan và Brow; sau cuộc thi ấy, Mlle Lang-len vẫn đau, bị ngất đi.

Việc nước Đức

Hội đồng liên-pháp ở nghị viện theo ý đảng xã-hội mà ưng chuẩn một khoản cải lương định kết các khoản ưu đãi, công các khoản tiền khác của các cựu hoàng tộc.

Tại hội Vạn-quốc

Tại ban phụ coi việc binh vụ ở cuộc hội đồng dự bị về thanh giảm quân bị, một hội đồng đã bỏ 10 vé ưng chuẩn cái lý-thuyết của nước Pháp xin lấy số tải lương tổng cộng cả các thứ tàu làm tỉ lệ, chứ không phân ra từng thứ hạng. Có 6 vé phản kháng, và 2 vé bỏ trắng. Về việc ấy, cái lý thuyết Hoa-kỳ lại muốn rằng tính số tải lương tổng cộng về mỗi thứ tàu làm tỉ lệ.

Tại hội đồng quốc-tế lao-động

Cuộc hội nghị quốc-tế lao động họp kỳ hội đồng thứ chín đã xong công việc sáng hôm nay. Hội đồng bắt đầu họp từ ngày 3 Juin.

Indopacifi

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có người nhà trước khi làm việc với Nhà nước được hơn 20 năm. Đã hơn 10 năm nay vì bổ đi mang nguyc, lên đó được ít lâu không muốn ở nữa xin về, không được nên lại xin thôi.

Nay nhờ ngài làm ơn chỉ bảo giúp cho như vậy có thể đòi tiền hưu-trí tính theo với năm làm việc (retraite proportionnelle) được không. Nếu được thì cách thức thế nào, nhờ ngài chỉ giảm cho và đăng lên báo cho.

LỜI ĐÁP. — Điều thứ 6 và thứ 7 nghị-định quan Toàn-quyền ngày 29 décembre 1913 về việc ấy có định rằng:

« Phàm các viên-chức công sự với Nhà nước đã làm thọ được 20 năm mà xét ra không thể làm được việc nữa thì sẽ quyền được lĩnh lương hưu-trí tùy theo với số năm đã làm việc (pension proportionnelle).

Sự không làm được việc ấy, đối với các viên-chức công sự thuộc quyền các quan thẩm-hiến các xứ thì do các quan thẩm-hiến các xứ làm thì trình định, sau khi hỏi ý-kiến một hội-đồng do quan Toàn-quyền sử-tại, đối với các viên chức công sự sáo sở thuộc quyền phủ Toàn-quyền thì do quan chánh các sở ấy làm tờ trình định.

Hội-đồng ấy có một viên chức tây làm hội-trưởng và hai viên chức bản xứ cao chức hơn làm hội viên.

Viên chức làm việc nhà nước bị tử vì hạn, nếu muốn xem các giấy tờ thì cũng được xem, lại được phép trình bày các lẽ cần mình hoặc đến nói miệng, hoặc làm giấy gửi đến, hoặc làm giấy ủy người đến nói thay cũng được.

Tờ trình của quan thẩm hiến trong cơ hội quan thẩm hiến sẽ viên theo ý kiến quyền và các tờ biên bản của hội đồng cùng giấy trình bày các lẽ của viên chức ủy đều phải đính vào giấy tờ về hưu.

Tiền hưu bổng phải tính theo cái lương bổng trung-bình, (tức bỏ các khoản phụ để) trong bốn năm cuối cùng của viên chức làm việc, cứ mỗi năm tăng sự lấy một phần trăm. Nhưng tiền hưu bổng mỗi năm không được kém 48 đồng hay là 120 francs và cũng không được hơn 2000 đồng hay là 5.000 francs. »

Song điều thứ 15 trong nghị định ấy lại nói rằng các viên chức nào đã từ chức, phải thải hồi, hay cách chức thì mất quyền lĩnh hưu bổng.

Người hỏi con ông đã từ chức rồi thì không có phép đòi hưu-bổng nữa nhưng lại có thể xin phục chức sẽ được.

Pah L.

Những phiếu công-thái sáu triệu đồng trúng số mà chưa lấy tiền về

(Tiếp theo)

Kỳ thứ chín (1er juin 1924)

Những phiếu 100 đồng:

1.462	30.040	65.880	87.101
8.161	30.870	66.689	88.628
8.263	31.193	67.393	91.355
8.510	32.575	68.687	91.585
9.063	35.991	68.944	91.783
9.595	36.927	69.545	92.592
10.720	36.965	70.188	92.917
11.477	38.600	71.022	92.923
11.786	39.455	71.480	98.126
12.812	40.244	71.636	94.540
13.855	40.692	71.650	95.518
14.574	41.754	71.675	97.674
17.789	42.173	72.064	98.703
19.127	42.426	72.282	99.064
19.527	42.794	72.292	99.698
20.232	43.079	72.355	99.827
20.246	43.096	72.946	101.014
23.475	43.360	73.734	101.117
24.399	43.973	73.913	101.583
24.811	48.107	74.829	101.730
24.876	48.274	74.810	101.827
24.921	48.677	75.319	101.863
24.949	48.717	75.437	101.908
25.364	49.130	75.908	102.026
25.370	49.158	76.443	102.274
25.957	55.777	77.603	102.331
25.999	56.417	78.887	103.026
26.416	58.387	78.965	104.933
26.445	64.745	81.733	112.384
27.849	64.793	84.984	115.428
28.140	65.023	82.992	119.409
28.236	65.046	83.528	120.502
28.769	65.727	86.179	122.357

Kỳ thứ mười (1er septembre 1924)

Những phiếu 500 đồng:

66.360	101.941

Những phiếu 100 đồng:

664	36.799	68.734	92.093
844	37.028	69.117	92.229
2.443	37.264	69.293	92.512
4.328	39.415	69.314	92.606
4.420	39.463	69.490	93.949
8.071	39.461	70.565	94.113
8.096	40.586	70.740	94.384
8.403	41.593	71.634	94.991
9.015	41.630	71.817	95.714
10.667	43.506	72.199	97.621
11.570	47.705	75.147	97.814
12.482	47.821	75.230	97.998
12.664	49.664	75.266	98.480
15.831	49.668	76.487	98.714
16.495	49.684	78.670	99.001
16.858	50.857	79.849	99.104
17.037	51.425	81.091	99.353
17.019	51.682	83.256	99.401
19.907	52.279	84.225	100.541
19.990	52.480	84.250	100.861
19.073	52.499	84.431	100.999
22.686	53.337	84.760	101.016
22.779	54.105	84.934	102.376
23.675	54.334	85.174	103.027
24.876	54.585	86.056	104.969
25.125	55.019	87.456	106.494
25.353	55.519	88.206	106.579
26.504	55 885	88.681	109.121
28.136	58.441	88.843	110.587
28.440	58.580	90.347	113.734
28.721	59.287	90.372	117.746
29.668	61.017	90.641	117.834
32.526	63.468	90.743	118.256
34.423	64.995	90.744	119.516
34.767	66.882	90.891	121.476
35.656	67.905	91.502	

Kỳ thứ mười một (1er décembre 1924)

Những phiếu 500 đồng:

37.697	68.233

Những phiếu 100 đồng:

60	43.890	71.715	90.190
383	44.341	72.088	90.804
2.911	44.638	72.305	90.895
5.364	46.226	72.494	91.822
7.142	47.920	73.596	92.726
8.611	48.297	73.654	93.185
10.096	48.712	73.985	98.382
10.780	49.377	74.457	95.629
12.499	50.122	75.287	95.047
13.564	50.474	75.334	95.962
14.657	50.476	75.480	96.581
15.050	50.776	75.811	97.661
19.120	50.777	76.529	97.741
19.696	51.931	77.906	98.054
20.014	52.771	78.200	98.096
20.026	53.518	78.500	98.494
20.394	53.678	78.643	98.512
21.003	54.155	78.668	98.621
21.891	55.190	78.739	98.929
22.046	62.050	78.749	99.016
22.846	63.577	79.995	100.598
25.282	63.745	81.557	100.865
25.778	65.978	81.560	103.051
27.973	66.650	81.786	110.517
28.815	68.853	82.456	113.532
29.138	69.461	83.175	113.627
31.278	69.851	83.468	114.385
33.040	69.929	87.515	115.203
35.180	70.029	88.592	116.680
36.980	70.087	84 076	117.828
37.122	70.299	81.562	118.027
37.649	70.351	85.856	118.237
37.867	70.506	86.513	118.778
38.469	70.520	86.768	120.463
42.741	70.538	87.039	122.246
43.836	71 348	89.896	122.584
43.093	71.441	89.427	122.609
43.461			

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Báo tăng giá

Kể từ ngày 1er août 1926, giá bán lẻ tăng lên mỗi số . 0$04
giá bán cả năm . . . 8,00

Gửi ra ngoài cõi Bắc-kỳ, Trung kỳ và Ai-lao phải tính thêm tiền cước.

Báo sẽ in ra mỗi ngày 6 trang là ít. Kể từ ngày 15 juin trở đi, ai muốn mua báo theo giá cũ đều phải trả tiền trước cả. Còn các giấy gởi mua chịu thì bản quán không bán.

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 34 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10 : 10
nhì,	9 65
ba,	9 05
Thóc hạng nhất,	5 50
Bắp ngô	4 50

Giá học. — Kể từ ngày 28 Juin 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 19 f. 80

Thị giá quốc-trái.

Ngày 22 Juin 19.6

3 %, hoàn đầu		601.00
3 1/2 %, hoàn đầu		86f.00
4 %, vĩnh viễn	1917	431.45
4 %, »	1918	431.55
5 %, »	1920	601.15
5 %, hoàn đầu	1920	701.20
4 %,	1925	901.25

Ngày 24 Juin 19.6

3 %, vĩnh viễn		401.70
5 %,	1915 1916	521.40

Tin đường sá. — Đường Hòa-bình đi Chợ-bờ vì mấy tiệm mưa vừa rồi nên xe cộ khó đi lại lắm.

Bệnh dịch tả. — Bệnh dịch tả ở Hà-thành mấy hôm trước đã có, nhưng mấy hôm nay mỗi ngày lại phải ba bốn người; ở các làng và ngoại ô nữa thành, nhất là các làng ở ngay các cửa ô, thì dễ đội lắm, vì ở mùa quê nước ăn nước uống không được tinh khiết mà lại rửa ráy giải địa ở các hồ ao, nên cái nọc độc lại càng phóng lan rộng lắm, nhà nào đã có người bị bệnh, thường bị lại đến hai ba người. Các nơi ngoại thành mà không vậy, thì thành phố cũng khá lòng mà trừ được hẳn. Đó là một việc các nhà sẽ tránh-riệm nên lưu tâm đến lắm.

Trường luyện-tập võ-bị Pháp-Việt. — Như lời bản báo đã nói trước, những lớp dạy tinh-thục tại trường luyện-tập võ-bị Pháp-Việt Hanoi đến ngày 5 juillet này mới mở, chứ không phải ngày 28 juin đã định trước.

Vì ông đốc trường ấy có nhận được nhiều giấy hỏi về cách thức học thi thế nào, thì nay đăng mấy điều rõ như sau này để ai những người muốn học được hiết.

Các đơn xin học thì do ông đốc trường học định. Cha mẹ phải làm cơ xin; nếu học-trò làm đơn xin thì phải đính tờ giấy phép của cha mẹ hay người đứng thay quyền cha.

Cái những người thiếu-niên tính đến 31 décembre tới ra 16 nỗi mới được học (người nào 16 tuổi mà khỏe lắm thì cũng được đặc cách vào học). Phải đính một tờ giấy khai-sinh để chứng thực.

Y-phục phải chỉnh-tề, trường học không bắt buộc phải theo cách thức gì là nhất luật cả. Nhưng học trò phải có quần áo thể-tất-so trong những giờ thể-tất ấy.

Các thiếu-niên được vào học phải cam đoan theo các buổi học cho chuyên. Nếu không có gì mà nghỉ luôn thì học-trò sẽ bị đuổi.

Các lớp dạy thể-tất có lớp nào hễ tới ba những lớp luyện tập võ-bị để cho những thi-sinh muốn dự thi ấy tại Hy hằng Võ bị yêu lược. (Secret de P. séparé ou Ministre Hostantel) trước kỳ thang novembre 1926 này. Mỗi tuần-lễ chương-trình dạy như sau này:

Thứ hai: Từ 6 giờ 30 tới 8 giờ 30: Dạy thể-dục; học tắc, vẽ lý-luận và thực-hành.

Thứ tư: Từ 6 giờ 30 đến 8 giờ 30: Học thể-thao từng người (nhảy, chạy, ném, quần-thảo tối Anh và tối Pháp, đánh vật, võ Nhật jiu-jitsu viên văn), học toán-lý, vệ sinh, học-đồ.

Thứ sáu: Từ 6 giờ 30 tới 8 giờ 30: Tập thể thao chung, (bat-ball, tirpied volley-ball hi sket-ball, foot-ball association, foot-ball rugby vân vân), về-hị so-lược.

Sau nữa, nhà trường lại định lễ sẽ mở riêng những lớp riêng dạy các viên giáo học bản xứ nữa, lớp ấy cứ mỗi tuần sáng thứ năm (độ từ 6 giờ 30 đến 8 giờ 30).

Những học trò nào, vì bận công việc không thể theo học được đủ các buổi, thì có thể xin biên tên theo học hoặc một buổi hay hai buổi nhất định (từ độ nam vào buổi thứ hai và thứ sáu)

Việc xin vào học ở các lớp luyện tập võ-bị, nếu học-trò, không phải là bắt buộc phải đến bình dân. Trường này cốt để cho các thiếu niên đi thi được sau khi đã ra khỏi trường học (Secret de Préparation Militaire Elementaire), phàm ai nói nào đi linh, có cái bằng ấy thì được lợi lắm, sau này ta sẽ nói đến.

Xin nhắc lại cho ai nấy biết rằng, nếu ai muốn hỏi điều gì kỷ-càng về việc này, thì cứ đến hỏi tại phòng giấy trường Pasp-Việt võ-bị, tên là trại đồ binh trước địa chỉ ở Hà-nội. (Ecole de Préparation militaire Franco-Annamite. Caserne du 9e Régiment d'Infanterie Coloniale). Các đơn xin vào học các lớp mùa hè ở trường Thể-dục phải gửi đến M. le Capitaine Chef du Service Régional de l'Instruction Physique pour Annam et le Tonkin à Hanoi (Caserne du 9ème R.I.C.).

Quan Ôn chỉ nhìn vào cửa người biết giữ vệ sinh, chứ không khi nào dám vào.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tại Trung-Bắc Học-hiệu sáng hôm nay đã bắt đầu mở các lớp trong mùa hè (cours de vacances) có những lớp này:

Đồng-ấu (cours enfantin); dự bị (préparatoire); Sơ-đẳng (élémentaire); Trung-đẳng (moyen); Cao-đẳng (supérieur) lớp luyện tập các năm nữ học-sinh thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học (trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm) Vì nữ học-sinh các lớp trên đông khá đông nên từ lớp trung đẳng trở lên đều có thể mở riêng lớp cả.

Thi tốt nghiệp trường kỹ-nghệ thực hành. — Trường kỹ nghệ thực hành thi tốt nghiệp từ ngày 1er đến ngày 21 juin mới xong và đến hôm nay mới có những người trúng tuyển. Hội-đồng chấm thi có M. Gastaillian chủ tọa M.M. Lacollonge, Arist. Barrès, Poisson, Nevout, Rogor, Cachet, thiếu úy Cao quang-Ân. Mme Franchebois làm hội viên Danh sách các cậu các cô trúng tuyển đăng như sau này:

Ban sắt: 1 Hoàng-Tạo, 2 Ng-hữu-Bản.

Ban chạm đồng: 1 Lê-văn-Viết, 2 Hoàng-gia Lương.

Ban chạm gỗ: 1 Phan-khắc-Xương, 2 Bùi-văn-Hóe.

Ban đúc đồng: 1 Nghiêm-xuân-Quang, 2 Ng-năng-Giáp.

Ban làm mây: 1 Lương-đức-Tỷ, 2 Ng-đình-Hoè, 3 Trần-thiên-Tuân, 4 Ng-văn-Khương, 5 Nguyễn-văn-Hiếu, 6 Hoàng văn-Ân, 7 Ng-văn-Thi, 8 Lê-doãn-Duyện, 9 Đỗ-văn-Nghiêm, 10 Đào-quang-Hiếu.

Ban cẩ gỗ. 1 Bùi trọng-Khâu, 2 Trần-văn-Tạo, Phùng-văn-Vọng, 4 Lương-bá-Lộc (Thái de Sơn-la).

Ban đang len: *Fuseaux*: 1 Ngô-thị-Hợi, 2 Trần-thị-Tuân, Phạm thị-Bi, 4 Ng-thị-Phương, 5 Ng-thị Sâu.

Veuise. 1 Vũ-thị Linh, 2 Đỗ-thị Sen, 3 Đinh-thị-Loan, 4 Trần-thị-Sát, 5 Lưu-thị-Trang, 6 Trần-thị-Hợi, 7 Ng-thị-Chinh, 8 Ng-thị Kiệt.

Filet: Đỗ-thị Hiền.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng trị xử những việc sau này:

Việc ăn cắp kim-cương ở Hội-chợ. — Ngày Hội-chợ năm người M. Chân-Hưng ở phố hàng Bạc có bày ở Hội-chợ nhiều đồ nữ-trang có kim-cương mà Vũ-văn-Vinh làm công giúp việc bán hàng. Tối hôm 11 tháng chạp tây năm ngoái, M. Chân-hưng kiểm-soát không có gì mất hàng và ngăn kéo đựng tiền bán hàng, rồi bảo người nhà đóng cửa gian Hội-chợ thuê và khóa lại. Đến sáng hôm sau khi đến thì thấy mất: nhiều đồ nữ-trang có kim-cương đáng giá hơn 10.000 đồng và mất 100 đồng tiền bán hàng M. Chân-hưng có nghi cho Vũ-văn-Vinh làm công vào mở giá hàng và tả ra ăn cắp vì giá hàng và tả đều khóa bằng khóa nhỏ cả, mà chỉ có Vũ-văn-Vinh biết mở những khóa ấy thôi. Hỏi thì Vũ-văn-Vinh không nhận lẽ gì cả. Nguyễn Vũ-v-Vinh làm ở hiệu Chân-Hưng đã được 4 năm nay, ăn lương mỗi tháng 22 đồng, mà xưa nay không có điều gì cả. Tòa tối chứng tá và nghe lời luật-sư bên bị cáo rồi hoãn lại để nghị án.

Lừa đảo. — Trần-văn-Sơ làm nghề làm ruong ăn cắp thẻ tây thân của một tên là Ng-văn-Chung rồi hôm 14 tháng tư tây lấy thẻ ấy đến hiệu cầm một người tên là Trần-v-Hưng thuê một xe đạp lấy mất không đem trả nữa. Chủ hiệu cho tạm xe đi thuê, tìm nã mãi mới bắt được. Tên phạt Trần-văn Sơ 4 tháng tù và 50 quan.

Ăn cắp quần áo. — Triệu-văn-Doãn là cu ly bị thua ăn cắp của một người tên là Ng-xuân-Chinh những quần áo đáng giá là 15 đồng được tòa thấy vì xét không đủ chứng cớ.

Ăn cắp gong xe. — Nguyễn-văn-Cần 21 tuổi không làm nghề gì ăn cắp những gong xe bằng đồng của vùa người Tây và người Nam công là 5 người rồi đem bán cho Nguyễn-thị-Ba tức Đức và Nguyễn-thị-Cả bán hàng đồng phải tòa phạt 2 tháng tù. Còn Nguyễn-văn-Hai và Nguyễn-thị-Cả thì được tha vì xét không biết là của ăn cắp mà mua phải.

Người đồng sự bất lương. — Đặng-đức Giám là lính sán-sắt bị thua ăn cắp của người đồng sự tên là Tạ-Đức-Lương một cái áo tơi tây hàng đề hôm 10 tháng 12 tây năm ngoái rồi đem đến nhà thợ may chữa lại định để dùng thì bạn bắt được. Hỏi thì Đặng-đức-Giám không nhận là ăn cắp và khai là áo của mình đem chữa. Tòa hỏi chứng rồi hoãn đến 19 tháng 7 tây mới tuyên án.

Ăn cắp nồi và quần áo. — Bùi-văn-Hai là cu ly ăn cắp hai cái nồi đồng và những quần áo của một người tên là Vi-văn-Bằng phải phạt 2 tháng tù.

Tôi có một con chó thiến vàng, đầu nhỏ, đuôi cộc, thấp, béo, chân nhỏ, lạc mất tối hôm 27 juin, ông bà nào thấy, làm ơn mách giúp tôi, xin đa tạ và xin bồi tiền tổn phí.

Vũ-văn-Loan
Thư-ký sở Mật-thám

5.727

MỚI XUẤT BẢN

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển. . . . . 0$15
Tiền cước thường . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm. 0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61, Rue du Coton
HANOI

5707

Bán cả cửa hàng (*Fonds de commerce*) của Hôtel Aoyama, đường Henrie d'Orléant. Hỏi ở đây. 5.723

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để khắc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VANILLINE* dùng cho các hàng bánh có bán.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU
校學北中

22, *Rue Lamblot (phố Nhà-thờ) xế đền Ông*

MÁY-NÓI SỐ 150

Hiệu-trưởng: PHẠM-HUY-LỤC

Các lớp dạy học trong mùa hè (Cours de vacances) của bực sơ học kiêm-bị và các lớp luyện-tập các nam nữ học sinh thi vào trường Bảo hộ và trường Sư phạm, đến ngày thứ hai 28 juin 1926 đều khai giảng.

Ai muốn biết thể lệ học, cứ lại xem giấy cáo-bạch dán tại cửa trường học, hoặc vào phòng giấy hiệu trưởng ở số 22, phố Nhà-thờ (Rue Lamblot) mà hỏi.

Ăn cắp. — Trần-văn-Huân, 20 tuổi, làm khán-hộ tại nhà khám bệnh kín của thành phố, can việc ăn cắp của đồ nữ trang giá đáng 75$ của Nguyễn thị Đỗ tức Gia ở phố Jeanneck số 7 và Nguyễn thị-Khanh, 21 tuổi là vợ, can việc chứa đồ ăn cắp ấy, nên đều đã bị giam xét.

Đưa quần áo cho thợ may phải cẩn thận. — Đỗ-trọng-Tín, 45 tuổi, là thợ may, quán làng Tảo khê, huyện Sơn lăng (Hadông) bị thua là hội tin lấy mất cả quần áo của Nguyễn thị-Diệp ở phố hàng Bồ, nên đã bị bắt giam xét.

Ngoại hạc-chiêm. — M. Bon'ceiller giáo-sư thượng hạng ngoại hạng bộ sơ-học, nay bổ lĩnh chức thanh tra các trường sơ-đẳng hạt Cao-bằng — Lạng-sơn và đốc-học các trường ở Lạng-sơn, thay M. Orlu.

M. Le Mineur, giáo-sư thượng hạng ngoại hạng, bộ sơ-học, nay bổ lĩnh chức thanh tra các trường tỉnh Bắc-giang và đốc-học các trường tỉnh ấy, thay M. Bon'ceiller.

M. Dan'oi, giáo-sư thượng hạng hạng nhất bộ sơ học, bất hạn nghỉ, nay bổ lĩnh chức thanh-tra các trường tỉnh Bắc-giang và đốc-học các trường tại tỉnh ấy.

Các viên phụ hiệu có tên sau này, nay đều được thăng giáo-học tại-sai tập sự:

MM. Đỗ-v-Thông, Lê-v-nh-Nguyên, Lê văn-Lợi, Ng-hữu-Tuyên, Ng-ngọc-Quý, Hà sĩ Nre, Ng-trọng-Huyền, Ng-hà-Quỳnh, Hoàng-vinh-Tế, Ng-công-Minh, Trần-đình Khoa, Hoàng-trần-Kiều, Ng-quang-Tuân, Hoàng-văn-Nghệ, Nguyễn-văn-Lễ, Ng-văn-Trân, Trần-văn-Mai.

M. Lê-qui-Nguyên, giáo-học thí-sai tập sự, nay được thăng giáo-học thí-sai bổn sở.

Ngoại quan-lại. — M. Lương-văn Đan châu tri tại Châu-đương (Laokay) được tỉ chức.

Bổ tòn. — M. Trịnh-huy-Thụy quán làng Yên-phụ huyện Bình-lục được phép đổi tên là Trịnh-huy-Sáo.

Ngoại hàm cấp — M. Mã-văn-Quyền tại cơ ở Bắc-giang nay đổi về Yên-bái.

Ngoại cảnh sát. — M. Mai-văn-Cư nay bổ làm lính cảnh sát Quảng-yên (liên bang 12) đồng.

VI DÙNG KHÔNG HẾT MUỐN BÁN BỚT:

Một cái xe « Peugeot » 10 mã-lực, đèn điện, còi điện và đèn sơ-cua thắp đất, 5 chỗ ngồi, bánh sơ-cua và các đồ phụ-tùng rất nhiều.

Hỏi tại bản-quán. 5.724

ÔNG, BÀ NÀO ĐÃ MUA ẢNH CỤ PHAN XIN CHỦ Ý

Bản hiệu có chụp được các kiểu ảnh cụ PHAN-BỘI-CHÂU ngay từ khi cụ mới vô Huế, nay bắt được một chỗ chụp lại kiểu ảnh của bản-hiệu đem bán, hiện bản-hiệu đã đưa huissier đến làm biên-bản có đủ làng chứng. Vậy xin bá cáo đề các ông, các bà nào mua phải kiểu ảnh cụ PHAN mà không có giấu bấm nồi chữ hiệu « Huongky-Photo » thì xin làm ơn đưa lại cho bản-hiệu, bản-hiệu sẽ nộp trả tiền mua và kính biếu thêm hai kiểu ảnh cụ Phan khác, chính của hiệu Hương-ký chụp. 5.722

新書館
Đã có bán! Đã có bán!

Hai vở tuồng mới của ông Phó-Đảng Hoàng-tăng-Bý soạn:

I. THÙ CHỒNG NỢ NƯỚC (sự-tích Trưng-nữ-vương).
Giá bán. . . . . 0$10

II. NGHĨA NẶNG TÌNH SÂU (sự-tích An-dương-vương).
Giá bán. . . . . 0$12

Hai vở này đều là sự-tích nước nhà, soạn rất công-phu, có nhiều câu hát rất lý-thú và rất cảm-động.

Mất cắp chăng? — Một người hàng vải, là Ng-thị-Vượng, 36 tuổi, ở làng Quất-phương (Namđinh), qua Hanoi, ở nhà số 14, phố hàng Vải, có thưa không biết ai lấy mất 10 tấm lụa, etc quần áo cũng một cái ống đồng, cả thảy giá đáng 80 đồng. Vậy đương cho xét việc này.

Vợ lẽ đào ư? — M. Ng đức-Phát, tân-kỳ hiệu Delouis, ở số 151 bis, đường Huế, có thưa rằng vợ lẽ là Nguyễn-bị-Tuất, ăn cắp một món tiền 35 đồng, và các đồ vàng giá đáng 100 đồng, rồi trốn đi mất.

Lời cảm ơn. — Thừa mệnh thânphụ chúng tôi xin có lời trân-trọng cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng quá thương gửi giấy chia buồn, cho đi phúng và đi đưa đám thânmẫu chúng tôi là:

Mme TRỊNH-THỊ-CẢ

hưởng linh 59 tuổi, tạ thế ngày 22 juin 1926 tại Cầm-giàng và cất đám ngày 24 juin 1926 tại địa-phận gần đấy.

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất xin các cụ, các ông, các bà lượng thứ đi cho.

Ai-tử: Đỗ-K ôi, phán-sự hỏa-xa Đông P.áp
và gia-quyến đồng bái tạ.

CUỘC SỔ SỐ TRẺ CON TÂY LẤY VỢ THỪA NHÂN

Cuộc sổ số này nhất-định vào ngày *15 Juillet*, những nhà gởi số về mà xem chừng trước ngày ấy không thể bán được hết, thì gởi những số về còn lại, xin gởi ngay đến *M. Gilet thư ký tư-ngân, phố Delorme, ở Hà-nội.*

Về chưa bán, mà ngày *14 Juillet* phòng thư-ký chưa nhận được, thì sẽ coi như là người giữ về ấy mua cho mình.

5.726

Buổi diễn thứ hai và cuối cùng của Bác-sĩ LANGSNER (KARA IKI)

Là tối thứ bảy 26 Juin 1926

Tại rạp Cinéma Palace Hanoi

Buổi diễn hôm đầu của Bác-sĩ Langsner, tối thứ bảy 19 Juin vừa rồi đã tỏ tực bực thuật của Bác-sĩ đã giới là thế nào các ngài đến xem đã rõ.

Bác-sĩ sẽ diễn nhân lại để diễn một buổi thứ hai nữa là tối thứ bảy 26 Juin để tỏ hết các tài bực khéo, kiến các ngài một buổi tiêu-khiển có ích. Chương trình kiểm hôm thứ bảy 26 Juin sẽ khác hẳn với những trò đã diễn hôm thứ bảy trước.

Xin các ngài trọ tên đến tối hôm thứ bảy 26 Juin này đến xem về mua vé từ trước kẻo hết mất mới như hôm buổi diễn, nhiều ngài đến phải về không.

Cinéma Palace kính cáo.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

56 nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giấy nói 286

Xét nghiệm nước-tiểu, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh dái, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà ở bộ-sinh, sản-dục.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 7 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có bận ngày có, thì cho bệnh-nhân đến sau.

5707

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Aviat — Hanoi

Có cho thuê 4-16 lịch-sự 30$ một ngày. Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 300 km đi thường thì 0 p. 18 một cây.

Nạn xe cộ. — Ngày hôm 27 vào hồi 6 giờ rưỡi Đỗ-tất-Luyện đi xe đạp qua phố hàng Mành đề phải một chiếc bò kéo bẩy tên là Lê Yên ở số 43 hàng Quạt, thì đem vào nhà thương đề thuốc và nó đề về nhà ngay.

Cũng ngày ấy vào hồi 8 giờ, Nguyễn văn-Thịnh kéo xe số 138 đi đến trước cửa số Cầm hàng Trống cùng xe máy hiệu Peugeot số 4-46 ở bên đường. Lái hai người suýt ngã xe.

Đêm hôm qua vào hồi 12 giờ 15 chiếc 4-46 xe 2954 của nhà máy làm giấy đi trên cầu sông cái đi sang Gia-Lâm đụng phải cái xe số 4 cũng đi sang Gia-Lâm. Người ấy và lí xe và người ngồi trên cái xe bằng đều bị xây xát.

CINÉMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

PROGRAMME

Từ 26 Juin đến mồng-một Juillet 1926

NGHIỆT-HẢI-TRIỀU

Bóng hình này là của một công-ty bên Trung Huê chế tạo ra, đóng những vai đào kép có tiếng xưa nay làm trò như: cô đào Nhan-đức-Khánh đóng vai Mai-hải-Luân diễn kịch kiếm-vũ và tỉ danh ra bi tình-kịch rất có ý nhị.

Giá tiền chỗ ngồi và giờ khai diễn

Sông hình Trung quốc!

Loge 0$80 1re classe 0$60
2 classe 0 40 3 classe 0 20

Thứ năm và chủ-nhật khai-diễn từ 2 giờ rưỡi tới 4 giờ rưỡi, còn thứ hai, ba, tư, sáu và thứ bảy thì khai-diễn từ 6 giờ rưỡi đến 8 giờ rưỡi. 3009

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casanx ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi hàng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3002

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày 6-46. — Hồi 10 giờ rưỡi ngày 26 Juin, M. Viéry là nhà tinh-trưng Quan-k'ân, tự cầm lái xe 6-46 đi đến trước cửa hàng cơm Taulan phố Amiral Beaumont thì va phải chiếc xe tay hiệu P. P. Essô 3155, do tên phu Lê-v. Tích kéo chở ba xe ấy. May không bị người, nhưng chiếc xe tay cũng bị hư hỏng chút đỉnh.

Chết mất bộ hành. — Một người Tây đi xe ô tô đụng đèn chiếu và khi lính cảnh sát, hỏi bằng cầm lái xe lại không chịu đưa, nên sở Cảm đã làm biên bản theo điều 26 luật đi đường và điều 4 luật thành-phố ngày 29 Novembre 1920.

HUNG-YEN

Sét đánh. — Chiều ngày 23 Juin 1926 vừa rồi ở làng Duyên-lễ, huyện Phù-cừ có một người tên là Đồng-Khánh trong khi đương cày ở đồng, trời bỗng nổi cơn mưa gió, kèng may gặp sét đánh chết. Ông tuyên đã về khám xét xem xa từ mái gai xuống đến chân tóc vào thành một vết dài. Khám xong đã làm biên bản rồi cho mai táng.

Số 4

BẮC-TỔNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Lưu-thị xiết bao mừng-rỡ, ngày hôm sau ưu *Hồ-điên-tán* vào lạy tạ *Mã-trung*. *Mã-trung* nói:

— Tối sao, đã bảo được thì chưa?

Hồ điên-tán cáp rằng:

— Dạ, có thác-phụ, con đã giết chết được một nhà *Âu dương-phòng* rồi. Khi con ra đi, có vứt bản cầu thư để lại.

Mã-trung hỏi:

— Bản cầu thư thế nào?

Hồ-điên-tán đọc bản cầu thư cho *Mã trung* nghe. *Mã-trung* kinh ngạc mà rằng:

— Nếu Hán-chúa biết việc này thì nhà ta cũng thật bị tru-lục. Con còn mau mau sửa-soạn để hành-lý, vào *Hạ-lan-sơn* cầu với hai anh em *Cảnh-trung* và *Cảnh-lượng* để lánh nạn ở đấy cho được yên-thân.

Hồ điên-tán vâng lời, tức thì sắm-sửa đi ra đi.

HỒI THỨ II

Bấy giờ vào hồi tháng mười, tiết trời rất lạnh, giá đông bấy bấy, lá rụng cây rơi. *Hồ-điên-tán* đi trong mấy ngày, bỗng trông thấy trước mặt có một ngọn núi cao, mới ngồi lên trong lòng rằng: chỗ này là một nơi hèo-lánh, tất sao cũng có cướp giật, chi chẳng không!

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe ở phía sau núi có tiếng trống vang động, một bọn lâu-la kêm kéo ra, ngăn cản lối đi mà đòi tiền. *Mãi-lộ*.

Hồ-điên-tán nổi giận mà rằng:

— Đường đi này có phải của riêng nhà ngươi đâu mà ngươi dám đòi tiền, nhà ngươi thống được cái lưỡi dao khoe ở trong tay ta nay thì ta cho nộp, bằng không thì lưỡi dao nhận nay sẽ thử với cái đầu nhà ngươi đó.

Viên tiểu-đầu-mục nói giận, mắng đoạn xông lại đánh. *Hồ điên-tán*, vừa một đánh được một hợp thì đã bị *Hồ-điên-tán* chém chết, ngã lăn xuống đất.

Quân lâu-la thấy vậy, với vàng chạy lên trên núi báo với *Cảnh-trung* rằng:

— Dạ, hôm đại-vương! Có một người trẻ tuổi đi qua, vừa tiểu-đầu-mục ra đòi tiền *Mãi-lộ*, đã bị người trẻ-tuổi giết chết.

Cảnh-trung giật mình kinh sợ, tức thì cưỡi ngựa xuống xem, trông thấy *Hồ-điên-tán* đang đuổi đánh bọn lâu-la đáng đấy, liền quát to lên mà bảo rằng:

— Ở-hi-khoảng được như thế!

Hồ điên-tán ngẩng đầu lên, trông lên trông thấy *Cảnh-trung*, với-vàng sụp lạy. *Cảnh-trung* đưa *Hồ điên-tán* lên trên núi, giới-thiệu cho *Cảnh-lượng* biết, rồi ân-cần hỏi-han những nông-nỗi sau khi trong-bị bắt.

Hồ điên-tán thuật chuyện báo thù và đọc bản cầu thư viết bằng máu bêm trước cho *Cảnh trung* và *Cảnh-lượng* nghe. Lại nói:

— Tôi-phụ tôi bảo tôi về đầu với hai ngài để tính mưu kế báo thù, vừa rồi tôi vô tình không biết, chót thương phạm đến bộ-hạ của hai ngài, dám xin hai ngài rộng lượng mà thứ tội cho.

Cảnh trung nói:

— Công-tử nghĩ lầm, sao lại gọi là tội được.

Nói xong, liền thì truyền cho người nhà đặt tiệc khoản-đãi. Kẻ uống xong xuống, *Cảnh trung* bảo *Hồ điên-tán* rằng:

— Bọn chúng ta họp nhau ở đây, là cốt để đợi xem thánh-chiếu. Công-tử đến đây thì xin tôn làm độ-tam trại-chủ.

Hồ điên-tán nói:

— Các quân ở xung quanh *Hồ-động* có nhiều lương-tiền, xin giao cho tôi ba nghìn quân đến phá thành *Giáng-châu*, cướp lấy tiền lương đem về thì tôi có thể chi dụng đã trong mười năm được.

Cảnh-trung nói:

— Hiện nay trí-thức ở *Giáng-châu* thì là *Trương-công-cẩn*. Người ấy có thì vũ-dũng một mình địch nổi muôn người. Nếu công-tử đem quân đi, không khéo thì lại bị chúng bắt mất.

Hồ-điên-tán nói:

— Nếu tôi đã thu-hại đến quân-sĩ thì tính-nguyện xin đền mạng.

Cảnh-trung thấy *Hồ điên-tán* là người có chí-khí như thế, liền điểm lấy ba nghìn quân giao cho *Hồ-điên-tán* một giáp là ngựa, đem ba nghìn quân thẳng đường kéo đến châu thành *Giáng-châu*, bỗ vây xung quanh thành.

Hồ điên tán quát to lên mà truyền bảo người trong thành rằng:

— Các người chịu đem lương tiền trong kho mà đăng nộp đi, ta để rút quân, nếu không thì khi phá vỡ thành rồi, tất cho quân-sĩ tha hồ mà cướp giết.

Quân canh vào phi báo với *Trương-công-cẩn*. *Trương-công-cẩn* nghĩ thầm: Ta nghe nói *Hạ-lan-sơn* mới có một tên tướng giỏi là *Hồ điên tán*. Người ấy vũ-dũng lạ thường, vậy thì ngày nay nổi loạn đem quân đến đây, tất là người ấy không sai.

Nói xong, truyền cho quân-sĩ đem cung nỏ ra mai phục ở hai bên cửa treo. Đề đợi khi dụ được *Hồ-điên-tán* đến đấy thì cùng nhau đổ ra mà hãi sống.

Quân-sĩ vâng lệnh, đem cung nỏ ra mai phục ở hai bên cửa. *Trương-công-cẩn* cũng mặc giáp lên ngựa, đem năm trăm quân mở cửa thành tiến ra để đối địch cùng *Hồ-điên tán*.

Hồ điên tán cưỡi con ngựa Ô long mã tiến ra đứng trước hàng quân mà quát to lên rằng:

— Ta đem quân tới đây cũng có ý gì khác cả, chỉ muốn hỏi vay ba nghìn lạng vàng ở trong kho tàng mà thôi.

Trương-công-cẩn liền thúc ngựa giục mà rằng:

— Đứa nghịch tặc kia, muốn tới nên rút quân về, may còn giữ được tính-mệnh, nếu không mà bị tay ta bắt sống, đem về đóng cọc trêu-đình thì bấy giờ sẽ phải phân thây trăm mảnh.

Hồ điên-tán cũng hăm hăm nổi giận mắng đáo thẳng ngựa, xông vào đánh *Trương-công-cẩn*. Hai người cùng nhau giao chiến hơn ba mươi hợp, khác nào như hai con mãnh hổ cùng nhau đấu với nhau không biết bao giờ thắng được bên nào.

Bỗi lẽ, *Trương-công-cẩn* giả cách thua trận, chạy về phía cái cửa treo. *Hồ điên-tán* thấy người chạy thì cho rằng mình đã thắng được, liền đuổi đến bên cửa thì bỗng nghe một tiếng trống vang, phục-binh hai bên kéo ra, tên bắn như mưa.

Hồ điên-tán giật mình kinh sợ, quay ngựa lại lại. Ba người quân lâu-la bị bắn chết mất một nửa. *Trương-công-cẩn* cũng không đuổi theo nữa, thu quân vào thành.

Lại nói chuyện *Hồ-điên-tán* sợ hãi không dám về với *Cảnh-trung*, một mình cưỡi ngựa theo con đường nhỏ chạy trốn. Khi gần đến canh một, lại bị bọn lâu-la đón đường hỏi: Ngươi, giải lên trên núi, đem nộp cho con *Mã-khôn*.

Mã-khôn hỏi rằng:

— Nhà ngươi là người ở đâu?

Hồ điên-tán nói:

— Chúng tôi là con một vị tướng-quốc, tên gọi *Hồ-điên-tán*, nhân đi lạc đường qua đây, bị bọn chúng đại-vương bắt được. Đám xin đại-vương mở lượng hải-hà mà tha thứ cho thì chúng tôi được tạ ơn.

Mã khôn nghe nói mà rằng:

— Ta nghe nói nhà ngươi đem quân đến vây thành *Giáng châu*, định cướp phá kho-tàng, bây giờ lại nói dối bằng lời nói khéo mà lừa dối ta để chăng!

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI

42, Phố Hàng Bạc Hanoi

Tối thứ ba 29 Juin 1926

diễn tích

NỖI MÌNH KHÔN TỎ

Hát chèo cổ

Đêm khuya dựa ánh một mình;
Ivợng trên chẳng xét nên tình chịu oan.
Dặm trường đôi khác dung-nhan;
vui vầy cho bõ hợp tan những ngày.

Tối thứ năm 1er Juillet

diễn

MA CỜ-BẠC

Bi-hài kịch

Hát chèo cải-lương

Thời-sự rất hay về buồn cười, nhiều đoạn rất bi-ai, có làm giọng than-vãn hát chèo nghe êm-ái. Vở hát đã xuất bản, có bán tại Rạp hát. Bán vé từ tối thứ tư.

MUỐN BÁN

Một bọn xe ô-tô cũ, các kiểu, giá rất rẻ.

Hỏi tại S. T. A. I. phố Henri Rivière, Haiphong

5 728

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Bổ-Tỳ-Học-Lida tiến nhi chỉ khát được thấy là một thứ thuốc bổ trẻ con rất mầu nhiệm và đã nổi tiếng, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được các chất độc ở trong phổi ra, đều ho gió, ho đàm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại đầu ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người đàng sau đã chịu thứ thuốc hay này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0$35, ở các tỉnh xa có gửi nhiều hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn hỏi ở tỉnh mình hiệu nào bán thì nói về thư hỏi Hiệu TỲ-HỌC-LIDA số 46, Rue Principale à Bép-nam 3022

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu BÁO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropine

mỗi ve giá 1$20 một lọ

Chè mới đã đến

Bản hiệu vừa mới nhận được các thứ chè liên-tâm và ô-long mới như sau này:

Chè Kim thái liên-tâm ô-long
» *Kóng-thái* »
» *Tám-nguyên* »
Chè như-ý liên-tâm
» *Tam-hi* »
» *Ngũ-phúc* »
» *Long-thái* »
» *Kim-mậu* »
» *Minh-thái* »
» *Tân-thái* »

Những thứ chè này là rất tốt, cánh nhỏ và nước xanh, mà mầu hương lại đượm. Chỉ có bản-hiệu sang trước hơn cả, mà bán đã được nhiều ngài công-nhận cho là một thức chè tốt. Vậy bản-hiệu xin mời các ngài chiếu-cố cho. Bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

KIM-THÁI kính cáo

3 Rue des Cantonnais Hanoi

PHÚ-THỌ

Tam-nữ đồng-khoa. — Ông Lê-văn-Quế làm tại tòa sứ Phú-thọ mới được ba nữ con gái cùng đỗ kỳ thi sơ học Pháp-Việt mới rồi, là cô Lê-thị-Lưu, cô Lê-thị-Cúc và cô Lê-thị-Chương, đều học tại Hanoi cả. Nghe đâu ông Quế định cho một cô vào trường kỹ-nghệ học nghề về và nghề nữa, còn hai cô con thì cho đi học nữa. Bản quán có mấy lời mừng ông Lê-văn-Quế và ba cô con. Việc nữ-học ở xứ ta, thứ nhất tỉnh Phú-thọ hãy còn chưa mấy làm, mà sao rằng các nhà có con em đến tuổi cho đi học, nên theo đó mà cho con gái đi học. Trường nữ-học Phú thọ hiện hãy giờ đã có các cô giáo đỗ bằng cao rồi và dạy học chăm chỉ lắm, vậy các nhà nên cho trẻ đi học, chớ đừng sợ trẻ đi học chữ mà quên bề nữ-công đâu.

Tin sau cùng

Một thứ dầu mới dùng cho ô-tô

Trường học kỹ sư ô-tô của bình gia Nhà-băn đã chính đốn lại một cách chỉ rạch ròi các chỗ phụ lấy được trong khi chế đường ấu, cái cách ấy xưa nay vẫn coi là một cách không có giá trị. Rượu ấy có thể dùng thay dầu xăng để đốt máy ô-tô, và giá rẻ hơn một nửa.

Cuộc bay Paris-Pékin

Các phi hành-gia Pellet or d'Oisy, và Carl đã thảo máy tàu bay ở Phụng-thiên và đi lỗa xa qua nước Nga về Pháp.

Tại tòa nội các nước Pháp

Hội-đồng các quan đương xét cái việc lễ các thượng-viện ở nhà Pasp-quốc ngân hàng.

Sau khi xét các ý kiến trong tờ-trình của hội-đồng giám-định, thì ông Caillaux sẽ ấn định cái chương-trình tài-chính. Ngày 6 juillet ông sẽ đệ trình nghị việc.

Việc **Trung-hoa**

Trương-tác Lâm tới Bắc-kinh ngày thứ bảy 26 juin hồi 16 giờ.

(Indopacifi)

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Một bản thông tư của quan Khâm-sứ. — Quan Khâm-sứ Trung-kỳ có thông tư bằng điện-văn cho các quan Công-sứ các tỉnh và quan Đốc-lý Tourane, Đà-lạt như sau này:

« Tiếp thông tư rằng Tổ-trưởng hạt Riff ở Maroc là Abd el Krim đã đầu hàng, lại đem cả bản thân, gia quyến và tài sản gửi nhờ nước Pháp trông nom cho.

« Nhưng việc Maroc, gần đây có một ít người có dã-tâm muốn kiếm việc để phiến-loạn nhân-tâm, âm mưu việc bất lợi cho trong xứ, vậy nay có cái tin quan trọng này, cũng nên tuyên bố cho mọi người được biết.

Nhờ các ngài chuyển-thương với các Nam quan nên đem tin này lý mà hiểu-thị và giảng-minh cho nhân dân bản xứ đều rõ.

Bản thông tư của viện Cơ mật. — Viện Cơ-mật mới thông tư cho các quan tỉnh trong xứ Trung-kỳ từ Bình-thuận đến Thanh-hóa một bản chu-tri. Bản ấy nói định mà lượng đãi để công đồng làm:

« Nước Nam ta lập quốc đã lâu đời, chánh thể quân chủ lịch đại tuân hành, nhưng tùy trang đều có tùy thời châm chước, để cho thuận thổ-tục mà hợp nhân-tình, xem như tục-ngữ có những câu rằng: « làng xóm khó hơn triều-đình » và « phép vua thua lệ làng » vân vân, như vậy thời đối với tình tục dân gian, đại để cũng dung hòa cả, nào có chuyên chế gì đâu, tuy rằng văn-minh kết quả chưa được viên mãn cho lắm, mà trật tự trên dưới phân minh, vậy cho nên dân quyền tuy còn non, cũng mong có kỳ phát đạt, quốc hồn tuy lâu đài, cũng vẫn giữ được lâu dài, trong lịch sử nước ta cũng thường thường diễn xuất ra những lớp tuồng đáng ca, đáng khóc, đáng cùng bi, đáng hoan hỉ, từ ngày nhờ có Qui-quốc bảo-hộ đến nay, hết lòng khai hóa, phàm mọi việc đều dân dẫn cải lương, mà nhứt-thiết lệ tục quan hệ với quốc-dân lưu truyền, cũng giữ tâm như giữ. Gần đây nhân theo trình độ tiến hóa của quốc dân triều đình bèn cùng với chánh phủ Bảo-hộ thương định lập ra hiến pháp thêm cho nhơn-dân đại-biểu-viện được có quyền tham nghị quốc-chánh, đương lúc thế giới cạnh tranh ngày càng kịch liệt, nước mình nhỏ mọn may nhờ Qui quốc giữ một thái độ khoan-hồng, thời văn minh ngày càng tới bước, hạnh phúc ngày càng hưởng thụ. »

« Quốc dân ta ở vào thời đại văn minh tân cựu giao tiếp, thời phải nên bỏ hẳn cái cẩm-tính phiến-não như đã nói, đương thành cái cảm-tính kiên nhẫn điềm tịnh mà tiềm tâm cầu học cho được đại thành. »

Ngoại quan lại. — M. Bùi-tiến-Hiếu, Thân cựu Nội các, nay thăng Vĩnh-ngoại Bố-chính, thay cho M. Hoàng-văn-Khải bị bệnh cũ.

M. Nguyễn-đắc-Thảo, Hàn-lâm-viện Tu soạn, Kinh-lịch Quảng-ngãi nay đổi đi Kinh-lịch Quảng-nam, thay cho M. Phan-lương-Khuê đổi đi Kinh-lịch Quảng-ngãi.

M. Đinh-Luân, Lại-mục phủ Tư-nghĩa tỉnh Quảng-ngãi, nay thăng chánh bát phẩm, bổ hưu.

M. Dương-quang-Dậu, Thừa-phái bộ Lại, nay thăng Hàn-lâm-viện Kiểm-thảo.

VINH

Hội Trung-Bắc-kỳ nông-công-thương tương-tế. — Ngày chủ-nhật 20 Juin mới đây, các Hội viên chi-hội Trung-Bắc-kỳ nông-công-thương tương tế Vinh Bến-thủy đã họp đại-hội-đồng bất-thường tại nhà hội-quan tạm thời ở phố Paul-Bert Vinh để quyết-định việc làm nhà hội-quán mới và bầu lại ban trị sự năm 1926 và 1927 như sau này:

Chánh-hội-trưởng: ông Ng-trung-Chiêu; phó hội-trưởng ông Đặng-văn-Chiếu và ông Ng-văn-Tịnh; thủ-quỹ: ông Hoàng-xuân-Phác; kiểm soát-viên: Phùng Hồ và ông Bùi-văn-Liên; văn-án ủy viên: những ông Phạm-đình-Hoè; Phạm-đình-Hai và Trần-Sinh; tổ-chức ủy-viên những ông: Phạm-Nghiệp và Tạ-ngọc Lâm.

Sau hết hội-đồng đồng thanh giao toàn quyền cho ban trị-sự mới tự do thi hành việc làm nhà hội-quán mới. Đúng 7 giờ hội-đồng giải-tán ai nấy ra về đều lấy làm vui vẻ.

Hội T-B-K. N-C-T. T-T. lai cảo.

QUẢNG-BÌNH

M. De Jostildquesne, phó công-sứ ở Bắc-hợi, nay được lên nhận lãnh chức chánh công sứ thay M. Monnet về ngỉ.

Nợ trăm chưa giả cho ai! — Lâu nay trên báo chương thường thấy đăng tin « Tự sát », mà những người tự-sát đó đều là thiếu niên nam-nữ cả, có lẽ cái thói ký đã thành một cái thông-bệnh rồi chăng? Như cách ba ngày nay, một chàng thiếu niên học-sinh ta, không rõ con ở nỗi gì, lên mình vào một cái nhà kho tịch-mịch ở trong thành, trước đem giấy ra viết một bài thơ — có lẽ là bài thơ tuyệt-mệnh thời phải — sau cởi dây lưng ra, toan mượn thước dây oan-nghiệt giã nợ trần ai, may có người trông thấy hô-hoán lên; sau chàng lại cuống thắng xuống vực sâu (Bảo-trợ) định liều theo ngọn nước vô-tình mất thân đà-lụy, nhưng lại bị người đi theo ngăn-trở. Tin ấy đồn ra, nghị-luận rất là phân vân, người thời bảo rằng: chàng nguyên học ở Huế, đã có vợ nhà, mỗi khi gặp ngày lễ gì thì viết thư báo về, thế tình khó nỗi yêm-ỉo nên sự bực nhiều bề ngẫn trở, năm nay hạch tốt nghiệp, rồi lại bỏng nên chàng bực mình; kẻ thời bảo rằng: trong gia đình chàng, mẹ cùng vợ ngang-trái lẫn nhau, hiếu tình hai nơi khôn toàn, nên chàng liều mình một thác cho xong; nhưng thế nào mặc lòng, mình là người nam-nhi há lại không tự-chế được chăng, vì một cớ gì nhỏ-nhen mà đem mình tự-tử như thế, tưởng cũng vô vị lắm vậy.

Bọn dây kín đành gác bỏ một nơi mà dòng nước nọ cũng theo chiều xuôi thẳng; thế là nợ trần chẳng toan giả cho xong, thời thời kiếp trần xin tạm hãy thong dong đầy mà.

BÌNH-ĐỊNH

Ở đâu trời đến thế này? — Hôm trước đây tại làng Vĩnh-hội, huyện Phù cát, dân làng ấy ra làm ngỗ đánh cá, thấy một chiếc thuyền nan nhỏ từ ngoài bể trôi vào, lại gần xem thấy trong thuyền có một cái thây chết ăn mặc ra dáng người Trung-hoa, trước mũi thuyền có cắm một thẻ tre và bước 2$00, trong tờ giấy viết mấy chữ đại khái nói rằng: nếu ai được thấy ấy mà chôn giùm cho thì tạ ơn 2$00 ấy. Làng ấy liền đi báo quan về khám liệm cho chôn rồi.

Một sự mê tín số có hại. — Gần đây tại tỉnh ấy, có đến gian phù nào đã làm đơn những tờ giấy đại khái nói rằng: có ông Trạng nên sự giáng xuống tại bến Bãi kinh đây rồng, trời sẽ xuống tai nạn bắt người ta đau nhức gần nốt nội trong 2 giờ đồng hồ mà chết nhiều lắm, từ tháng bảy cho đến tháng giêng mới thôi ai muốn khỏi tai ấy, thì sao lọa ra được một tờ kinh ấy khỏi một người, mười tờ khỏi cả nhà và dạy ai có làm bệnh ấy thì bỏ ba vị thuốc gì gì đó mà uống thì khỏi. Rồi chúng đem đi rắc bỏ ở cả khắc coi. Ôi một sự nói láo vô lý như thế, mà mới hai ba hôm nay đã truyền đi khắp, coi ra có nhiều người khờ dại tin người lắm. Ước ao quan trên nên lưu ý mà bắt cho được cái đứa nào giấy ấy, rồi trừng trị một cách cho xứng đáng cho khỏi hại dân.

D. E.

Việc Nam-kỳ

CHỢ LỚN

Thiếu chút nữa xe điện phải chạy. — Chín giờ rưỡi mai này đây chuyến xe điện số 40 ở ga Jacareo rời Quai de Chợ-quan vừa khởi chạy được lối ngoài 100 thước thì có một người khách trả tác lối 45, 30 trở lại đường đi giữa đường, thình lình nghe tiếng kêu xe hơi bóp hoảng hốt nhảy tuốt về lề đường bên mé sông leo lên đường rầy xe điện không thêm để ý đến xe điện chạy vừa tới.

Xe hơi vừa qua thì xe điện vừa tới. Người coi máy lẹ-mắt mau tay nên tắp máy suýt thắng xe cho n ừng lại, nhưng bị xe ở ga một phát chạy có trớn nhiều ngừng không được, nên rõ tới fi khách ta một cái rất mạnh làm cho tê nhào lăn dưới đất.

Ai mới vừa thấy cũng định chắc rằng chú Khách chi phải bị kinh xe điện phân-thây, nhưng may cho số mạng khách ta còn dài, nên khi bị đầu xe đụng thì tê nhào lăn ra khỏi đường rầy. Xe ngừng người xét giấy xuống đồ dậy thì thấy mình may gì đâu bị tí ty trợn cả thảy mấy rượm chẳng còn, còn áo quần gì đều rách hết.

Bịnh thì không bao nhiêu nhưng thế nặng và bị sợ huỳnh nên mất hồn vía hết không biết chi chi nữa, người xét giấy xe điện liền kêu xe kéo chở khách ta vào nhà thương.

Tế sao gần bỏ mạng. — Chiều hôm qua vào lối hai rưỡi ba giờ, tên Khách chú Lưu-Khoa đương đứng pinfood nơi tiền lầu thứ ba cái nhà của Quách-Đàm đương cất tại Quai Gandat, thình lình thất chơn hụt tay rớt nhào xuống dưới từng lầu chót nằm bất tỉnh nhân sự. Tưởng chắc gần Lưu-Khoa đương làm đó xuống tới chỗ sẽ tế đó thì có trận 10 thước Langsa. Thế thì sao qua rồi.

Hết thảy người làm công tại chỗ đều áp nhau lại cứu cấp cho Lưu Khoa, nhưng vì bịnh quá trọng nên sự đặt để hoài không được tỉnh táo nói chẳng ra lời.

Lật đật chở Lưu-Khoa vào nhà thương cho quan lương-y xem bịnh cho thuốc.

Theo lời của quan thầy thì Lưu-Khoa bị tổn động xương đất trước bên chi sọ hổ, bịnh thì nặng nhiều sợ cho chàng ta không được toàn mạng. Nói thì nói vậy chớ cũng cứu vãi cho Lưu Khoa được tai qua nạn khỏi.

Người nay thật siêng năng lo lắng làm ăn thì thường thường bị hung dữ hoang đàng tàn bạo thì bình yên không sao cả. Bao nhiêu đó chỉ rõ sự bất công bình của Tạo-hóa rồi.

T. L. B.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản nước đem gởi bán tại Haiphong được cam-đoan và tiêu-nong chu-tất, nên gửi hiệu NAM-TÂN, bán sách, số 24, phố Bonnal, Haiphong bán giấy. 3043

Gớm cho cái miệng đông dài!

Có kẻ đem lòng ghen-ghét, phao-ngôn rằng hiệu Hương-ký — Pholo Hanoi vì hiệu lớn cho nên phải bán giá cao, nhưng không biết rằng buôn nhiều mới bán được rẻ, các nhà chụp ảnh chuyên-nghệ nào đã đến mua các thứ máy ảnh, kính, giấy, thuốc ảnh và các đồ dùng về việc làm ảnh, đều công-nhận là giá thật rẻ hơn các hiệu khác. Có mua thử mới biết.

Gớm cho cái miệng đông-dài,
Bướm ong thêu-dệt những lời thị-phi.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

QUYỂN THỨ **NHẤT**, QUYỂN THỨ **NHÌ**, QUYỂN THỨ **BA** VÀ THỨ **TƯ**, QUYỂN THỨ **NĂM** VÀ THỨ **SÁU**

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ 1, mỗi quyển. . . . . . 0$50
— 2, — 0.45
— 3-4, — 0.35
— 5-6, — 0.45
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0.20
— *cả 6 quyển gửi làm một.* 0.40

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.
— năm — sáu —

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 28 Juin 1926

LAM ĐIỀN CHỨNG NGỌC

Tối thứ ba 29 Juin 1926

HỒ YÊU BÁO ỨC

Tối thứ tư 30 Juin 1926

THƯỜNG SƠN NGHĨA PHỤ

Tối thứ năm 1er Juillet 1926

LIỆT NỮ BẤT CANH NHỊ PHU

4026

Giường Hồng-Không bằng sắt và đồng đúng.
Kiểu mới theo mốt và theo bền. Kiểu mạ-sắt. Chắn, nệm, gối nhồi bông gòn và cỏ Algérie. Các đồ đúng trong phòng ngủ: gương soi, chậu, vấn vấn.
Sơn tại giường. Chữa tô-so giường. Lò-xo, ruột-gà đủ làm đệm nước, ghế, đệm xe.
Xin giữ thư lấy từ khai-giá có các kiểu giường tại hiệu:
Tranh-Toàn-Xanh. 1.462 1, Rue de Chanvre, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trochet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Dépuratif Ribal

Thuốc lấy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul Bert, Hanoi

30 2

SINH-DƯỠNG LÀ VIỆC TRỌNG

Các ngài nên kíp mua quyển

SẢN DỤC CHỈ-NAM

Của ông Y-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

là sách nói về cách dỡ đẻ theo phép Thái-Tây, cách chăm nom cho người sản-phụ, cách chăm nuôi trẻ-con, và cách chữa bệnh-tật cho trẻ-con.

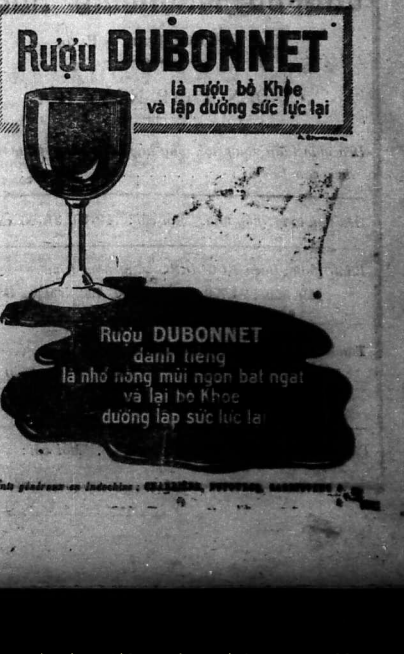
Sách này có quan Bác-Sỹ COPPIN giới-thiệu, đã được các báo đồng-thanh tán-dương và chư-tôn hoan-nghênh nhiều lắm.

Bán ở hiệu thuốc **CHASSAGNE**, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi, và ở các hàng sách ở Hanoi và các tỉnh.

3002

Rượu DUBONNET

là rượu bổ Khoẻ và lập dưỡng sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHASSAGNE, PUTZEYS, SAIGON

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Văn Đăng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TREPARSOL

Thuốc này các thầy-thuốc đều dùng. Ở các nhà-thương Đông-dương đã thí-nghiệm. Là một thứ thuốc tốt, rất công-hiệu, để thay thuốc tiêm (914).

Để trị bệnh-lị.
Bệnh giang-mai.
Bệnh sốt-rét ngã-nước.
Ống lớn 30 viên. Ống nhỏ 15 viên.
Ở các nhà Bào-chế có sách dặn bảo mọi việc về cách dùng. 3051

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nếu giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ giùm khỏi hư-hỏng và mất. 3050

RHOMNOL

Các các nhà Laboratoire Leprince, là một thứ thuốc bổ rất mạnh, cho những người vì lao-động quá mà suy-nhược, và những người nhọc-mệt trí-não, và thần-kinh, rất linh nghiệm.

Thuốc viên: Mỗi ngày 3 hay 6 viên.

Tại tất cả các nhà Bào-chế có Bán-hộ đều có bán. 3044

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI 3002

RƯỢU BỔ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống cháng miệng rất thơm ngon, người già yếu, mới ốm khỏi, thức đêm, lao-lực, uống bồi-bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu DAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh. 3007

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong đại chảng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tợ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
TRÍ KHOA Y-SINH
26, Phố hàng Đường, Hanoi
3000

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
Bào-chế MONTÈS
86, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phải, làm cho hay ho nội.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ $ 4.40
3021

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy, ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không thể nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đi cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn-bà, vì bệnh tất chuyển sang người đàn-bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất dường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không gì bằng hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu nghe những lời bạn tí tùng chỉ mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh, rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

$ 60 một ống sáu cachets 3091

Thuốc chữa bệnh rất rất rẻng rất thần-hiện. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3060

Thuốc hiệu
ASPIRINE

DES
USINES du RHÔNE
là thuốc để uống trị những bệnh:
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cử.
Nhức đầu, nhức óc, nhức răng
Đau mình, đau mỏi, đau lưng
Nhức gân cốt, trật cổ.
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi
cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm
3.61

Nhà Băn-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dọ dày, đau dọ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi 3001

Dù các ngài đau dọ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3032

MỚI XUẤT BẢN:

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$80 — Tiền cước: 0$20

Bán tại báo-quán có cần hàng cách

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ECOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ cả ống nhỏ rót . . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3032

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG
LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC BỔ TĂNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm ai nấy đồng thiên hạ đều dùng cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tăng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngủ, thuốc đó lấy làm hay mà thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai đang mắc công đồng, nhưng là người bịnh con công dân hễ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư hao-ti yếu đuối, huyết suy, hễ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trật hao, hễ cảm mạo tên ngươ, rét hàn của lười trắng, trẻ trẻ trong ti vị các bịnh đó cần dùng nhẫn tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít khuyên nay về sau gái tốc đang con công đến bà bị khi bịc xanh xác, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người già ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chẳng in giảm hơn thuốc đó rằng: Nước ngọt thạch nên thiên thần chế ra (Liqueur des dieux) lời tục ngữ của người Tàu nhu những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chẳng in đem thuốc QUINA LAROCHE thì chẳng in có động cỉ vẽ giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cỉ vẽ giấy của các quan lương y khắc nàng lòng tin.

Rất tại thuốc-nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE ngài uống từ một ly tới ba ly có bữa theo chỉ rượu trọc một ngày trong khi bữa ăn. Còn người trẻ bịnh rét thì mỗi khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly trước cỉ rét 2 giờ rưỡi. thì ấy ly chót uống trước cỉ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường ngài uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước và mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bên thuốc nọng nhứt tại Paris
3045 B

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một litre: 2$40*
Trước khi ăn cơm nắng một cốc cao.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước, Một chai: 1,25*
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai: 1,25*
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm nắng 3 hay 4 muỗng. . . . . Một chai: 1,25*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai: 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ việt thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gởi hàng phần người mua phải chịu 3062

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐÈN THẮP NGÀY HỘI

Đèn giấy thắp ngày hội, giấy mùi, dây bằng giấy bồi, cao 19 c/m . . . . . Mỗi cái: 1 fr. 00

Đèn ban-lông, giấy mùi. Mỗi cái: 4 fr. 50, 3 fr. 00 và 2 fr. 00

Pháo thăng-thiên RUGGIERI, bằng hòm kẽm.
Mỗi hòm: 1.750, 1.350, 1.000, 750, 500 và 350 fr. 00

Thuốc pháo Bengale đỏ và xanh.

	Số 2	Số 1	Số 0
Mỗi cái:	3 fr. 50	2 fr. 50	2 fr. 00

Pháo thả các mùi. . . . . Mỗi cái: 0 fr. 65
3005

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Les misérables

PAR VICTOR HUGO

(Suite)

Toutefois, il faut le dire, jamais rien de pareil ne s'était encore présenté Jamais les deux idées qui gouvernaient le malheureux homme dont nous racontons les souffrances n'avaient engagé une lutte si sérieuse. Il le comprit confusément, mais profondément, dès les premières paroles que prononça Javert, en entrant dans son cabinet. Au moment où fut si étrangement articulé ce nom qu'il avait enseveli sous tant d'épaisseurs, il fut saisi de stupeur et comme enivré par la sinistre bizarrerie de sa destinée, et, à travers cette stupeur, il eut ce tressaillement qui précède les grandes secousses ; il se courba comme un chêne à l'approche d'un orage, comme un soldat à l'approche d'un assaut. Il sentit venir sur sa tête des ombres pleines de foudres et d'éclairs. Tout en écoutant parler Javert, il eut une première pensée d'aller, de courir, de se dénoncer, de tirer ce Champmathieu de prison et de s'y mettre ; cela fut douloureux et poignant comme une incision dans la chair vive, puis cela passa, et il se dit : Voyons ! voyons ! — Il réprima ce premier mouvement généreux et recula devant l'héroïsme.

Sans doute il serait beau qu'après les saintes paroles de l'évêque, après tant d'années de repentir et d'abnégation, au milieu d'une pénitence admirablement commencée, cet homme, même en présence d'une si terrible conjoncture, n'eût pas bronché un instant et eût continué de marcher du même pas vers ce précipice ouvert au fond duquel était le ciel ; cela serait beau, mais cela ne fut pas ainsi. Il faut bien que nous rendions compte des choses qui s'accomplissaient dans cette âme, et nous ne pouvons dire que ce qui y était. Ce qui l'emporta tout d'abord, ce fut l'instinct de la conservation ; il rallia en hâte ses idées, étouffa ses émotions, considéra la présence de Javert, ce grand péril, ajourna toute résolution avec la fermeté de l'épouvante, s'étourdit sur ce qu'il y avait à faire, et reprit son calme comme un lutteur ramasse son bouclier.

Le reste de la journée il fut dans cet état, un tourbillon au dedans, une tranquillité profonde au dehors ; il ne prit que ce qu'on pourrait appeler « les mesures conservatoires ». Tout était encore confus et se heurtait dans son cerveau ; le trouble y était tel qu'il ne voyait distinctement la forme d'aucune idée ; et lui-même n'aurait pu rien dire de lui-même, si ce n'est qu'il venait de recevoir un grand coup. Il se rendit comme d'habitude près du lit de douleur de Fantine, et prolongea sa visite, par un instinct de bonté, se disant qu'il fallait agir ainsi et la bien recommander aux sœurs pour le cas où il arriverait qu'il eût à s'absenter. Il sentit vaguement qu'il faudrait peut-être aller à Arras, et, sans être le moins du monde décidé à ce voyage, il se dit qu'à l'abri de tout soupçon comme il l'était il n'y avait point d'inconvénient à être témoin de ce qui se passerait, et il retint le tilbury de Scaufflaire, afin d'être préparé à tout événement.

Il dîna avec assez d'appétit.

Rentré dans sa chambre il se recueillit.

Il examina la situation et la trouva inouïe ; tellement inouïe qu'au milieu de sa rêverie, par je ne sais quelle impulsion d'anxiété presque inexplicable, il se leva de sa chaise et ferma sa porte au verrou. Il craignait qu'il n'entrât encore quelque chose. Il se barricadait contre le possible.

Un moment après il souffla sa lumière. Elle le gênait.

Il lui semblait qu'on pouvait le voir.

Qui, on ?

Hélas ! ce qu'il voulait mettre à la porte était entré ; ce qu'il voulait aveugler, le regardait. Sa conscience.

Sa conscience, c'est à-dire Dieu.

Pourtant, dans le premier moment, il se fit illusion ; il eut un sentiment de sûreté et de solitude ; le verrou tiré, il se crut imprenable ; la chandelle éteinte, il se sentit invisible. Alors il prit possession de lui-même ; il posa ses coudes sur la table, appuya la tête sur sa main, et se mit à songer dans les ténèbres.

— Où en suis-je ? — Est-ce que je ne rêve pas ? — Que m'a-t-on dit ? Est-il bien vrai que j'aie vu ce Javert et qu'il m'ait parlé ainsi ? Que peut être ce Champmathieu ? — Il me ressemble donc ? — Est ce possible ? — Quand je pense qu'hier j'étais si tranquille et si loin de me douter de rien ! — Qu'est ce que je faisais donc hier à pareille heure ? — Qu'y a-t-il dans cet incident ? — Comment se dénouera-t il ? — Que faire ?

Voilà dans quelle tourmente il était. Son cerveau avait perdu la force de retenir ses idées, elles passaient comme des ondes, et il prenait son front dans ses deux mains pour les arrêter.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Tuy-nhiên, cái cuộc phải phân-biệt nghĩa-vụ dữ-tha, dữ-kỉ đó, tự xưa cũng chưa bao-giờ nên một vấn-đề khẩn-thiết, khiến cho tâm-tư ông phải đến băn-khoăn nghĩ-ngợi như giờ. *Javert* vừa bước chân vào phòng giấy ông mà nói như thế, thì ông dầu trong trí cũng phân-vân chưa đoán-xét được rõ ngay ra, nhưng mà tức-thì ông đã sinh ra viễn lự thâm-tư. Cái tên ông bấy lâu nay tưởng đã mấy từng vùi-lấp, nay tự-dưng có kẻ nói đến một cách quái-lạ như thế, thì ông thốt-nhiên ngơ-ngẩn tâm-thần, tự-hồ thấy cái số-vận mình nó xoay ra một cách kỳ-khu như thế, cũng phải diếng phải say như ngây như rại. Trong cơn thăng-thốt ấy thì ông lén cái cơn rời-rụng thường khiến ra những cuộc đại biến-chuyển của con người ta vậy. Ông bèn cúi đầu xuống tự như cây *chênе* rạp xuống mà đón cơn giông-tố, như tên lính tại chiến-trường nằm rạp xuống mà đón quân giặc sắp tràn sang vậy. Ông nghe như sắp có cơn vân-vũ lớn có sấm-chớp qua đầu vậy. Trong khi *Javert* nói, thì ông vừa nghe vừa tính đi ngay, chạy ngay đến Tòa Đại-hình, mà tự-tô, mà xin chịu bắt giam thay cho tên *Champmathieu* đó. Cái ý-kiến đó đau-xót như là dao cắt thịt, nhưng mà hồi lâu nó cũng qua đi mà xui ông tự nghĩ rằng : Xem nào ! xem nào ! — Ông lắm-nhẩm như thế rồi ông để-nén cái khí-khái tự-nhiên đi, rõ thật nom thấy việc dũng-cảm trước mắt, mà đành phải thì lại.

Ngẫm ra thì *Jean Valjean* từ khi được nghe mấy lời rất đáng kính của ông giám-mục, bấy nhiêu năm đã hối-hận việc trước, cố ăn-ở theo nghĩa xả-thân, cố tu mà chuộc lấy tội cũ, việc tu sẩy xem ra như đắc-pháp rồi : con-người ấy giả-sử đột-ngột có gặp một cơn dữ-đội, một bước gớm-ghê như thế, cũng không phải đang-hấng tiếng nào, cứ một bước chân vững-chãi mà đi cho tới đến vực sâu hang thẳm nào cũng đành, quyết rằng trời ở dưới hang dưới vực, giả-sử được như thế thì hay biết là bao, nhưng mà câu chuyện thật lại không như thế. Trước-giả phải lấy tinh thật mà kể lại cho hết những nỗi băn-khoăn trong tấm lòng ấy, có làm sao phải kể làm vậy, chứ dâu lại dám thêu-dệt ra cho đẹp câu chuyện hay sao. Vậy thời cái cảm-tình thứ nhất của *Jean Valjean* hôm ấy là cái cảm-tình muốn bảo-tồn tính-mệnh, theo cái lương-năng của loài động-vật chúng ta ; ông bèn vội-vã hoàn hồn tỉnh trí lại, cố đẹp cho yên cơn sẳng. nghĩ đến rằng *Javert* đứng đó là một cái đại-nguy đại-họa cho ta ; quả-quyết mà thư-tâm lại, không vội-vàng quyết cử việc gì, thật là cái quyết-đoán của người hết-hoảng ; ông tự-ý ở trong cảnh do-dự, cố-chí giữ lấy thái-độ điềm-nhiên, tự-hồ người vũ-sĩ điềm-nhiên mà nhặt lấy lá mộc rơi vậy.

Cả ngày hôm ấy, ông ở yên trong một cảnh-ngộ đó, trong lòng là phong-ba mà bề-ngoài là phẳng-lặng; duy ông chỉ mưu mấy kế thủ nguyên-thế mà thôi. Số là ý-kiến ông khi ấy hãy còn lờ-mờ chưa tỏ, trong lòng bối-rối phân-vân ; không định được ngay bề nào sốt cả. Giả-sử lúc ấy có ai hỏi ông nghĩ ông ra làm sao, chắc rằng ông cũng không nói được, duy ông chỉ biết được rằng mới xảy ra một việc phi-thường đại-biến. Ông cũng theo như mọi ngày đến thăm nàng *Fantine* trong phòng bệnh, hôm ấy ông nấn-ná ở lâu là theo một cái lương-năng từ-thiện, bụng bảo dạ rằng trong cơn ấy thì phải ở như thế, phải dặn dò ủy-thác nàng cho hai bà mụ, phòng khi ta có phải đi vắng chăng. Ông nghe trong minh thì thấy phẳng-phất đã hình như rõi mình phải thân-hành đến tận *Arras*, nhưng ông cũng không quyết rằng đi ; bụng bảo dạ việc ta ai biết ai ngờ, thì mất gì mà chẳng đi xem cho rõ, nghĩ thế mà đi thuê cỗ xe con ngựa để phòng khi ta có quyết chăng, thì sẵn ngựa sẵn xe đi được kịp.

Tối hôm ấy ông ăn cũng ngon miệng.

Khi vào phòng nghỉ thì ông tỉnh-tâm lại.

Ông xét hiện-tình, ông thấy cái cảnh-ngộ thật là vô song độc hữu, cảnh-ngộ ấy thật là quái gở, đĩ chỉ ông đương nghĩ-ngợi phân-vân, chợt thấy trong lòng sinh ra một cuộc thúc-bách mình, không hiểu được tại lẽ gì mà đứng phắt dậy, ra đóng kín cửa gài chặt then lại. Ông e rằng lại có cái gì vào nữa, mà đi ra đóng cửa để ngăn giữ một cái khả-hữu nó vào.

Được một lát thì ông tắt đèn đi, hình như sợ sáng.

Hình như đã đèn như thế thì ai nom vào thấy được tâm-lý của mình vậy.

Mà sợ ai nom ?

Tội nghiệp ! thì ra cái mà ông muốn giữ nó ở ngoài, nó đã vào rồi; ông muốn che mắt nó thì nó đã nhìn vào đến ruột ông. Cái gì vậy, là cái lương-tâm.

Lương-tâm, tức là Thiên-chúa vậy.

— Vậy mà, lúc đâu ông vẫn còn mơ-hồ ảo-tưởng, vẫn còn yêu-trí chi ta là biết sự ta, thật là vững-vàng chắc-chắn, thật là chỉ có một mình ; cửa gài chặt lại rồi, ông vẫn nghĩ mình là không ai thấy được. Bấy giờ ông mới tự mình chủ lấy thân mình, tì hai khủu tay lên bàn, một tay chống trán rồi nghĩ-ngợi ở trong tối mà tự vấn rằng :

Ta đến đâu rồi đây ? — Hay là ta chiêm-bao chăng ? — Ai nói với ta những gì rồi ? — *Javert* vào thăm ta, nói với ta như thế, có phải hay không ? — Tên *Champmathieu* này là ai vậy ? — Vậy ra người ấy giống ta ru ? — Sự ấy có lẽ có được chăng ? — Hôm qua ta còn được yên tâm như thế, có ngờ đâu nên những sự này ! — Hôm qua cũng giờ này ta đương làm gì ấy nhỉ ? — Việc này ra làm sao ? — Rồi kết cục ra làm sao ? — Bây giờ ta tính thế nào đây ?

Tự dưng ông vào một cơn lay động tâm-thần như thế. Óc ông không còn đủ sức mà lưu được những ý-kiến phảng-phất đi qua như cơn sông vậy, cho nên ông phải lấy hai tay bóp trán lại, tự hỏ muốn giữ lấy nó.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển.	0 $ 20
— II	203 —	0 45		
— III và IV	159 —	0 35	Cả bốn quyển gửi làm một gói	0 40
— V và VI	193 —	0 45		

Tự do diễn đàn

Mấy điều bày tỏ cùng bạn thiếu niên

Kỳ thi bằng sơ-học Pháp-Việt đã qua, kẻ đỗ người hỏng, mỗi người có một cái cảm tưởng khác nhau. Những người thi hỏng thì phần nhiều là đem lòng buồn rã chán nản không thiết gì đến học hành nữa. Trong tâm lý chúng nhân xét bao nhiêu nỗi thẹn thùng. Vì sao ? vì anh em đồng học với mình đã nhẹ bước đường mây mà mình nợ sách đèn vẫn chưa trả được. Có người lấy thế làm buồn làm chán làm thẹn không thiết gì đến văn bài nữa.

Hỡi hỡi các bạn thiếu niên ơi ! nếu nghĩ như vậy thì lầm to đó. Phải nên biết rằng, sĩ đã cắp quyển sách đi học, là chẳng mong đỗ kỳ thi được trúng tuyển. Nhưng chúng ta lại phải nên biết rằng học thì thi phận, khoa này chẳng đỗ đã dành khoa sau. Tục ngữ có câu : có công mài sắt có ngày nên kim, có học có thi thì đỗ, nếu chưa đỗ ta cứ chăm chăng mà lại không được trúng tuyển là tại còn kém, trí còn non, chứ ta chẳng phải nên tự xét cái học lực của ta trước đã. Cố công đèn sách một mai ngày đỗm đã chờ khoa sau. 365 ngày có là mấy, thời giờ nay sớm nhoáng, như tên bay, chẳng bao lâu nữa, kỳ thi nó lại đợi ta, can chi mà buồn mà chán mà tiu-nghỉu vô ích.

Đã làm người thì phải biết buồn biết thẹn. Công ta thua anh kém em mà buồn mà thẹn, phải lo làm sao học cho kịp người mới phải, chớ đừng ngồi khoanh tay mặt xụ mà buồn, mà chán mà thẹn vô ích. Người ta khi nào không tới được cái cửa thi đâm ra buồn, ra thẹn, ấy vì cái buồn cái thẹn nó sinh ra tức bực dục lòng ham muốn của ta, bắt ta phải cố làm cho kỳ trí mục-đích mới nghe.

Nhưng đối với bọn thiếu niên ta phần nhiều đã đâm buồn lại sinh chán không chịu tiến tới, cũ chỉ mà gắng lên đánh đổ cho lòng chán nản nó áp cả cái chí nghị nguyện đi, thật là đáng tiếc lắm.

Hỡi bạn thiếu niên ơi ! nếu chúng ta cứ may không đỗ phải mau mau lấy lại đèn sách thì hơn, chớ ỷ em đi mai tính sự, luyện ở sách có ngày đỗ đạt đường đường chính chính.

Này các bạn thiếu niên đã được trúng tuyển rồi, ông phải ra công cố sức gắng tiến lên, chớ để tự bằng mình như phần nhiều người được cái bằng sơ học Pháp Việt đã tự phụ là học trước tuyệt vời, tự cho là mình đã có đủ tư cách ra đời rồi, trông thấy anh em đồng học với mình ra bộ khinh bỉ. Ô những người như thế mau mau nên xem lại mình đi, đương đời con mắt ra mà xem con người học giỏi nó xa tít mù khơi, đi đằng đặc không bụi không bẩn, càng cao bay thì lại càng rộng tầm, như nói với như sông sâu.

Đương lúc tưởng mình đỗ được cái bằng sơ-học Pháp-Việt đã là tài là giỏi, vội lên mặt kiêu ngạo hách dịch với bà con, tự phụ là tay khoa bảng phỗ lòe con mẹ.

Còn ai giờ mẹ thấy con đi rồi, xin gì mà chẳng cho đó gì mà chẳng chiều. Thôi thì bộ cánh mới, đôi giầy thật bóng, cái mũ cát nỏ hợp mốt, rồi cũng tấp tểnh ăn chơi, không thiết gì đến học hành nữa, thật là đáng tiếc !

Một dân tộc Việt-Nam, mơ màng trong giấc ngủ li bì, may đã tỉnh ngộ dần dần lại, đua chen nhau trên con đường (tân cục) các nhà thức giả ai ai cũng hướng mừng hậu vận nước nhà, may ra đến ngày mở mày mở mặt với 5 châu trên toàn cầu, thoát khỏi ra khỏi vòng nô-lệ gỉ mọn.

Cứ lấy lý mà xét một dân tộc nào đã biết xu hướng về sự học thì dù tộc ấy chẳng chóng thì chầy thế nào cũng được lên con đường văn minh tiến bộ.

Nhưng trong học giới mình lại có một cái tập quán xấu, là người nào đi học đỗ được cái bằng nhỏ nhỏ để sinh ra kiêu ngạo, rồi không chịu theo cho đến mục đích. Những hạng người này đi đến đâu cũng khoe khoang tự đắc lắm. Trong chốc lát đỉnh ninh chực chực đất lợt nảy nảo kiếm mỗi tháng vài chục lương bổng tiêu giao ngày tháng, thế là yên trí rồi, mà nào biết rằng, sống mòn ai, mặc quần gia, mặc nhân quần với xã hội. Ôi ngán thay.

Còn như bọn chúng may không được trúng tuyển thì cũng sẩu cũng chán, đóng thở dài vẩn vơ hoặc khi đàm luận với ai cũng tự xưng là chán đời. Ô chán đời, chán đời một cách đã mất như vậy thật cũng đáng lo.

Hỡi ôi các bạn thiếu niên ta vừa trúng tuyển hỷ vừa rồi, nên cố gắng đi chớ có bắt chước như hai hạng người đã kể trên phải nên ra công dùi mài kinh sử theo đòi cho kỳ đến khi có kết quả đẹp đẽ mới nên thôi. Hậu vận nước nhà hay, hay gở, vẫn mong hay gở mau đến trông cậy vào ở thiếu niên cả. Bạn thiếu niên ấy là sĩ ! Tức là hạng chúng ta đó.

Chúng ta phải nên ra công học tập, thu thập lấy những điều hơn lợi, những ý kiến cao xa, kiến văn rộng rãi để mai sau đem ra mà truyền bá cho đồng bào, cho xã hội ; ở điểm cho giang sơn tổ quốc, đua đòi đàn em sau nà lên con đường văn minh tiến hóa.

Kia cái giang sơn họa gấm vóc tốt của cha ông chúng ta để lại, chúng ta phải lo mà tô điểm thêm lên cho một ngày một rực rỡ.

Quốc gia, đồng bào, xã hội đang ngành cổ mong đợi ở ta ở thiếu niên ta đó. Công ta nghĩ sao ?

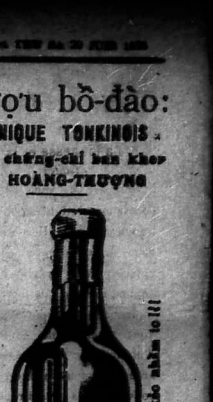
Hỡi bạn thiếu niên ơi, cố lên có lên !!

N. ch. Đ Nhơ Lâm

Rượu bổ-dào:

« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ bán khắp của HOÀNG-TRƯƠNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình là, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

MÁU XẤU SANH RA NHIỀU CHỨNG BỊNH

Sự đau ốm của loài người cũng bởi máu mọc không đặng tinh khiết và đầy đủ.

Bịnh đau lắt léo nó làm cho mình hại nhiều.

Như bị mụn nhọt, bịnh ngoài da, đau nhức khi nào mà cái nhân trung nó khẩn vào trong lắt léo, nó làm cho nhức nhối khó chịu, nó lại sanh ra nhiều chứng bịnh khác.

Nhiều khi trong cái bịnh đau lắt léo đó, nó sanh ra bịnh đau trĩ, mấy chứng bịnh kể trên đó thì cũng nhờ thứ thuốc : *DÉPURATIF RICHELET.*

Nó sửa máu lại thông lưu cho đều, nó cứu đã muốn người rồi được mạnh, cũng nhờ bởi thuốc : *DÉPURATIF RICHELET.*

Hễ uống nó vào sự đau nhức đều tan mất.

Mấy mai thuốc đều có bán, chỉ trừ tại nhà thuốc chánh của ông L. Richelet ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà bắt thì gởi ngay qua hãng cất Laboratoire de L. RICHELET de Reims, 8 Rue de Reiters, RAYONNE (Basses-Pyrénées).

CUỘC THI Ô-TÔ TRUNG BẮC-KỲ

Xe ô-tô 12 c.v. ROLLAND-PILAIN

Khởi-hanh ngày 5 Juin hồi 13 giờ

tới ngày 6 Juin hồi 11 giờ 6

Đi đường cả thảy mất 22 giờ 6

Kể cả lúc qua đò, lúc đỗ, lúc lấy dầu, lấy nước

Đồ đồng mỗi giờ được 59 km.

Nhanh hơn lần trước được 3 giờ 6.

Đi nhanh như thế là nhờ về dầu Spidoléine

rất tốt, và đèn Marchal *rất sáng.*

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

La jeunesse et la vie

(suite)

Votre âge ne vous permez pas l'hésitation. Nul n'a tremblé en entrant dans la vie. Une sorte d'aveuglement, habilement ménagé par la nature, vous présente l'existence comme une proie désirable que vous aspirez à saisir. De plus sages que moi vous prémuniront contre la part d'illusion que suppose votre jeune ardeur. Ils vous annonceront des déconvenues ; ils vous diront que la vie ne tient pas ce qu'elle promet, et que, si on le connaissait quand on s'y engage, on n'aurait pas pour y entrer le naïf empressement de votre âge. Pour moi, je vous l'avoue, tel n'est pas mon sentiment La vie qui est là devant vous comme un pays inconnu et sans limites, je l'ai parcourue ; je n'en attends plus grand'chose d'imprévu ; ce terme, que vous croyez à l'infini, je le vois très près de moi. Eh bien, la main sur la conscience, cette vie, dont il est devenu à la mode de médire, je l'ai trouvée bonne et digne du goût, que les jeunes ont pour elle.

La seule illusion, que vous fassiez, c'est que vous la supposez longue. Non elle est très courte ; mais à cela près, je vous l'assure, il est bon d'avoir vécu, et le premier devoir de l'homme envers l'infini d'où il sort, c'est la reconnaissance. La généreuse imprudence qui vous fait entrer sans une ombre d'arrière-pensée dans la carrière au bout de laquelle tant de désabusés déclarent n'avoir trouvé que le dégoût, est donc très philosophique à sa manière C'est vous qui avez raison. Allez de l'avant avec courage : ne supprimez rien de votre ardeur ; ce feu qui brûle en vous, c'est l'esprit même qui, répandu providentiellement au sein de l'humanité, est comme le principe de sa force motrice. Allez, allez, ne perdez jamais le goût de la vie. Ne blasphémez jamais la bonté infinie d'où émane votre être, et, dans l'ordre plus spécial des faveurs individuelles, bénissez le sort heureux qui vous a donné une partie bienfaisante, des maîtres dévoués, des parents excellents, des conditions de développement où vous n'avez plus à lutter contre l'antique barbarie.

La joyeuse ivresse du vin nouveau de la vie que vous rend sourds, aux plaintes pusillanimes des découragés, est donc légitime, jeunes élèves. Ne vous reprochez pas de vous y abandonner. Vous trouvez l'existence savoureuse, si vous n'attendez pas d'elle ce qu'elle ne saurait donner quand on se plaint de la vie, c'est presque toujours parce qu'on lui a demandé l'impossible. Ici, croyez tout à fait l'expérience des sages. Il n'y a qu'une base à la vie heureuse, c'est la recherche du bien et du vrai. Vous serez contents de la vie, si vous en faites bon usage, si vous êtes contents de vous mêmes...

... Et puis, bâtons-nous de la dire, cette vie de quatre jours produit des fruits qui durent : la vertu, la bonté, le dévouement, l'amour de la patrie, la stricte observation du devoir. Voilà, si vous savez donner une règle supérieure à votre vie, ce qui ne vous manquera jamais. Croyez à une loi suprême de raison et d'amour qui embrasse ce monde et l'explique. Soyez assurés que la meilleure part

Thanh-niên đối với cuộc đời

(Tiếp theo)

Cái tuổi thanh-niên ấy không còn lẽ cho các anh phải nghĩ ngờ do dự chút nào. Khi vào cuộc đời, không có ai là run, sợ cả. Vì tạo-hóa đã khéo xếp đặt cho trẻ vào trong cuộc đời có một sự mờ quáng, tưởng tượng cuộc đời như là một cái mâm thơm lành ngon giẻo ai cũng cố ra công sáng sức mà theo đuổi. Những bậc anh sỏ hơn ta sẽ rân bảo gìn giữ cho các anh tránh khỏi những ảo tưởng của tuổi thanh-niên. Các bậc ấy sẽ bảo trước cho các anh những nỗi thất vọng, sẽ dạy cho các anh biết cuộc đời kia không có giữ những lời hứa hẹn bao giờ, và nên khi bắt đầu vào cuộc đời người ta đã biết rõ cuộc đời là thế nào, thì chẳng thế nào cũng không cho có những sự hẫm hở thật thà, khờ dại như tuổi thanh niên thường có nữa. Phần riêng ta, ta xin thú thật rằng cái cảm tình của ta đối với cuộc đời lại khác hẳn thế. Cái cuộc đời hiện sừng sững ở trước mắt các anh kia như một rẻo là lùng và vô hạn cái cuộc đời ấy, ta đã từng trải qua rồi, ta chẳng còn được thấy mấy sự lạ bất ngờ nữa đâu, cái giới hạn mà các anh tưởng mãi ở đàng xa tít thẳm, ở cõi chân mây mặt nước đâu đâu, nhưng đối với ta, thật nó rất gần. Nay hỡi các bạn thanh niên, nếu cứ theo lương tâm ta mà nói, thì cái cuộc đời kia mà người ta hay bảng bổ để nhìn thành ước ao cái cuộc đời đó, ta cho là hay, là xứng đáng với tấm lòng yêu chuộng của thanh niên.

Kỳ thực các anh chỉ có một cái ảo tưởng là cho cuộc đời là dài quá. Nhưng không, cuộc đời ngắn lắm ai ơi... Tuy vậy mặc dầu, cũng nên sống ở đời cho biết, và cái bổn phận trước nhất của người ta đối với vũ trụ là nơi người ta sinh ra, là sự biết ơn. Sự biết ơn đó nhưng mà đối đó nó đã xui các anh hăm hở không có chút nghi bị nào bước vào cuộc đời, mà biết bao nhiêu về thất vọng về sau, cho là một nơi bể khổ, cũng có một cái triết lý riêng. Hỡi các anh, các anh có lẽ lắm : Cứ mạnh-bạo mà tiến lên, đừng để cái nắng hãi nhựt bớt phiền não ; cái ngọn lửa nó bùng bùng cháy ở trong mình các anh đó là cái ngọn lửa trí tuệ vừa gặp tác mà cháy lan ra ở trong nhân loại để thành ra như một cái chủ động lực của nhân-loại. Các anh hãy tiến lên, tiến lên mà đừng bao giờ chán nản cuộc đời. Đừng nên bao giờ bảng bỗ cái từ bi vô hạn nhờ có nó mới sản xuất ra được tâm thần các anh, và cứ trong những điều ân huệ đặc biệt mà suy, thì các anh nên cảm ơn số mệnh đã ban cho các anh một cái quốc gia rất ân hậu, đã cho các anh những ông thầy rất tận tâm tận lực. những bậc cha mẹ hiền hòa phúc đức, cái trình độ tiến hóa mà các anh không còn phải tranh đấu với cái gì mạnh cả thời nữa.

Hỡi các bạn thiếu niên học sinh, sự suy sụt cái phong vị mới của đời người nó làm cho các anh ít tại lòn mất, không còn nghe còn trông thấy, những tiếng rên rỉ nhất nhát của về thất vọng, sự say mê đó là hợp lý đương nhiên lắm vậy. Các bạn chớ nên tự tránh mình rằng : « Đi trót đem thân đóng ở đời » Nếu các anh không quá yêu cầu những điều mà đời không thể làm vừa lòng các anh được, thì cuộc đời đối với các anh sẽ chẳng hiểm gì những cái phong vị êm đềm thanh thú đâu. Người ta sẽ đi hay sẵn hậu với đời là vì người ta hay yêu cầu với đời những điều mà ông thể được. Cứ này, ta nên tin ở sự lịch duyệt của các bậc hiền nhân, nghĩa là chỉ có sự suy tầm cái chân lý và cái chí thiện là có thể làm cái nền móng cho một cuộc đời sung sướng mà êm đềm. Hỡi các bạn thanh niên tài năng các bạn hãy dùng đời cho phải lẽ, nếu các bạn biết an phận mình, thì cuộc đời sẽ không còn một mảy gì trái với ý các bạn cả.

... Mà rồi, chúng ta cũng nên kịp nói rằng cái cuộc đời đủ ngẫu ngát như một đóa nhài dung gây nên những kết quả lâu bền tốt là lòng đạo đức, lòng từ-bi, sự tận-tâm, lòng tái quốc, sự thờ nghĩa vụ. Đấy, nếu các bạn hãy đem cuộc đời đặt thành cái qui tắc cho sao, thì các ay đó ta có thể các bạn có thể đạt được. Các bạn nên tin ở một cái lẽ công-lý, và bác ái tối cao nó bao hàm cả vũ giải-mình cái thế giới này. Các bạn nên biết rằng cái phần tốt đẹp bao giờ cũng

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Một thứ tâm-tình con người ta

Chu-sinh là một chàng niên-thiếu tài-hoa, rất vui tính hay nói hay cười, hàng ngày ít người bắt gặp chàng có vẻ ưu-sầu chán-nản.....

Độ non một tháng nay không biết tại sao chàng mất hết mọi vẻ vui-vẻ, không cười nữa, mà dầu đôi khi có cười thì cái cười cũng nhạt-nhẽo, chua-chát không có ý-nhị như trước. Nét mặt chàng đương nồng-nàng, đầy chứa về đáng yêu, bỗng dưng đen tối, hai con mắt nổi quầng xanh, trán nhăn lại, đôi lông mi thường cau luôn hình như có điều mất trí nghĩ ngợi. Chàng hay thở dài, hay mơ-tưởng, thấy sự vật bay nhìn có khi nhìn đến nửa giờ, nhưng ngờ gặp ai hỏi nhìn thế có thích không? thì lại ngơ ngác đặt mình không biết người hỏi chi mình và cũng không hay mình nhìn chi nữa.

Cứ xét bề ngoại diện của chàng thì có như một người rất chán đời, chán lẽ chán tác, chán thăm chán hại, song xét cho sâu xa ra thì chàng không chán đời, có chàng đã như một khối rỗng không, lòng dạ khô héo, không còn biết cảm gì nữa, thế mà thôi, chứ không phải có ôm một mối sầu mối chán gì

Cái tâm-tình chàng coi rất lạ, chàng không buồn mà cũng không vui, giữ lúc chàng một ở nhà chàng mà có người vì chàng tìm kế mua vui, đem chàng đến nơi trà lâu, ca quán kiếm hát cho chàng nghe mấy câu tuyệt-diệu, cố làm cho thật vui để chàng vui thì tuy người cười cùng cười, nhưng nếu có ai tò mò nhìn vào mặt chàng thì sẽ thấy hai hạt châu long-lanh sắp sa xuống đôi cò mi, cười mà lại khóc, không ai hiểu sao cả.

Những lúc một mình chàng thì chàng lại cử chỉ một cách khác thường nữa. Nào là đương đi đang dừng lại ra điều nghĩ-ngợi, rồi bỗng cất tiếng cười vang, cười xong lại chau mày sa lệ ; nào ra sân ngước mặt trông giời, trông lâu mây gió đưa, chim liệng trên không, đến khi mây tan, chim khuất hãy còn nhìn. Nay khi ra vườn hái hoa mới nở, ôm-ấp hoa, nựng-nịu hoa, rồi lại dày-dặp hoa, cắm cành hoa vào mà khóc ; hay gặp khi giông-tố, ầm ầm sấm sét tối sầm, ai cũng khiếp sợ, một mình chàng thuyền nan, vẫn qua sông hát mà hát ; lúc gặp nắng ba, mưa rào trèo non người mệt nhọc, thì chàng mất mồ trèo non, trèo lên đỉnh đứng mà thở dài. Chẳng biết chàng trông

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên giữ gìn thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-Định

est celle de l'honnête homme, et que c'est lui, après tout, qui est le vrai sage.

Evitez le grand mal de notre temps, ce pessimisme qui empêche de croire au désintéressement à la vertu. Croyez au bien ; le bien est aussi réel que le mal, et seul, il fonde quelque chose ; le mal est stérile. .

... Vous verrez le XXè siècle, jeunes élèves. Ah ! voilà, je l'avoue, un privilège que je vous envie ; vous venez de l'imprévu. Vous entendrez ce qu'on dira de nous, vous saurez ce qu'il y aura en de fragile ou de solide dans nos rêves.

Croyez-moi, soyez alors indulgents. Ce pauvre XIXè siècle dont on dira tant de mal, aura eu ses bonnes parties, des esprits sincères, des cœurs chaudes, des héros du devoir. Les générations qui se succèdent sont en général injustes les unes pour les autres. Vous êtes la pépinière du talent et de l'avenir...

... Défendez jalousement votre liberté. Gardez l'indépendance de votre jugement... Consolez-vous en tenant ferme à quelque chose d'éternel. Tout se transformera autour de vous. Vous serez peut-être les témoins des changements les plus considérables qu'ait présentés jusqu'ici l'histoire de l'humanité...

Fragment de discours
Ernest Renan

dành cho người lương thiện và tốt lại cũng chỉ có người lương-thiện ấy mới chính là bậc hiền-nhân

Các bạn nên tránh cái thông bệnh hiện thời là cái bệnh chán đời nó ngăn cản người ta không dám thực lòng mà tin rằng có lòng vị nghĩa và lòng đạo đức. Các bạn nên tin ở điều thiện. Điều thiện kia cũng biểu nhiên như điều ác nọ song điều thiện còn mong sản xuất được chút gì chăng, chứ còn cái sức sinh sản của điều ác kia, ta xem chừng kém lắm.

...Hỡi các bạn thanh-niên học-sinh, rồi đây các bạn sẽ được thấy cái nhị-thập thế kỷ nọ. Ấy đó, tại còn một điều này nữa một điều may mắn của các bạn là lấy làm thêm trông. Các bạn sẽ được thấy những cảnh tượng không ngờ. Các bạn sẽ được nghe thấy những điều bàn thế phán đoán, quảng tạo, các bạn sẽ nhận rõ những điều ở trong mộng tưởng quảng tạo, là mong manh hay bỏn chặt.

Các bạn hãy tin ta, nên sẽ xử ra người đại lượng. Cái thập-cửu thế-kỷ kiến nan mà nhời ta nói xiểu đến nhiều nay, thật ra không phải là hư không xiểu ra cả đâu, nó cũng có điều thật, thế, cũng có những lòng thành thực, những đệ nhật thành, những bậc vĩ nghĩa quân tử. Đời trước đời sau kế-tiếp nhau, đối với nhau vẫn thường có ý thiên lệch. Cũng là cái tục là mình mông của tạo hóa vậy.

... Các bạn nên biết lòng bỏ bộ lấy chí tự do của mình. Gượng ép cho sự phán đoán của các bạn được tự-do... Các bạn nên giữ riết lấy một điều bất hủ để mà làm cái yêu tố cho tấm lòng. Rồi đây, quanh mình các bạn sẽ họp-tụ cái người thiện-tín, có lẽ các bạn sẽ tự-mục kẻ nhiều điều nhơ-nhớp cái tà tạo trong lịch sử của nhân loại mới gụt cuốp lấy nay là tân-tiến...

Trần-thông-Anh.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

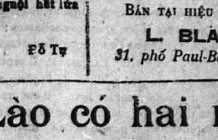
31, phố Paul-Bert, Hanoi

3061

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bán-tự liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 25$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,
Vinh, Bến-thủy, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

3012

RẤT CÓ DANH TIẾNG!

ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

BOULEVARD TÔNG-ĐỐC PHƯƠNG, N° 25 — CHOLON

DẦU THƯỢNG-HẢI N° 38

Chủ trị các chứng bịnh kể ra sau này :

1° — Bốn mùa cảm mạo nghẹt mũi, nhức đầu, tay chơn bãi hoãi cảm nhằm khi độc trong nông nghiệp thoa thấy dầu dùng được.

2° — Trạo trực đau bụng, ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng nhu lửa đốt trong bụng quặn đau, trúng thử trúng hàn ngoài thoa trong uống cũng đều dùng được.

3° — Đàm lên chận nghẹn, hết tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu nầy mà thoa nơi phía trong môi và thoa luôn nơi màng tang thoa dưới cổ hai bên cuống họng phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4° — Ho hen khò khè đàm lên chận nghẹt hơi thở không được thông thì phải lấy dầu nầy mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhểu chừng 10 giọt dầu nầy vào một chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu-nghiệm.

5° — Đơn-bà nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu nầy mà thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách nói trên đây mà uống thì thấy sự hay hoặc người có thai mà dùng thường dầu nầy thì lại càng tốt lắm.

6° — Con nít bị kinh phong mửa là ngày đêm la khóc, hoặc hay ọe sữa trong ruột có phong, ngoài thoa trong uống hiệu-nghiệm như thần.

7° — Đi tàu đuy sóng mà mửa hễ biết dùng dầu nầy thì tỉnh vô sự.

8° — Hoặc bị đầu phóng đau nhức hoặc bị phong thấp, tay chơn nhức mỏi, hoặc bị phong hóa mà đau răng, phải dùng dầu nầy mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì hết liền.

Những là mụt u mụt nhọt, các thứ ghẻ chốc con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình hoặc bị muỗi cắn hoặc sâu suông cứ dầu nầy mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Người lớn mỗi lần 5 giọt đến mười giọt con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

Giá mỗi ve là. . . . . 0$25 | 12 ve là. . . . . 2$50

Các thứ thuốc của bổn dược phòng có gởi bán khắp cả các tiệm thuốc bắc trong mấy tỉnh lớn.

3061

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Hôm nhật nhờ trái-đơn của Công-ty Parana, có rất nhiều người tại Cochinchine Phương ở Bắc Liêu cũng phải nộp ngay 20 quan, sau thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ đính trong luật. (Theo như mấy ngày đã đích mấy xe, số thì trở nên giàu có được).

Mỗi tuần lễ lại có 2 lần bắt thăm, mỗi lần có 100 trái-đơn mà những người được quyền rút-thăm, nhưng ai mình đã nộp bốn tiền rồi vậy, và đến lần trái-đơn trúng số mà tên mình được lĩnh người ấy sẽ lãnh 500.000 quan. Mỗi trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần 500.000 cả thảy là 1.000 quan, không có thể nào được hơn lại là 400 quan. Vậy hãm xe bắn tên rất cả, hơn 2 triệu lá.

Như vậy mua trái-đơn thì nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY :			
1 số lô.	500.000 quan	200 lô	5.000 quan
2 số lô.	250.000 —	1.220 lô	5.000 —
200 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
200 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hẳn lại làm	400 —

Người có trái-đơn được hợp cuộc rút số nhì cho đến năm số trái-đơn rút ra mà trúng.

Các lễ được lĩnh nguyên vẹn, không phải trừ phí lên chi cả. Mỗi lần rút số có nhiều được một cái bằng rõ số trái đơn trúng số, không phải trừ tiền. Các số và trong bằng lý đúng với số trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các chủ có trái đơn có thể đến tận nơi được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1920. Bản luật ấy là một bản luật tạo chung, giới gia nào cho nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngờ cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn đợi các cuộc rút số thì cứ mua 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paperé, MARSEILLE, FRANCE
A. C. MARSEILLE 6576